

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.03.2021 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ **Държавен фонд "Земеделие" преведе над 71 млн. лева на тютюнопроизводителите за Кампания 2020**

Държавен фонд „Земеделие“ преведе над 71 млн. лв. на близо 40 000 земеделски стопани по схемата за преходна национална помощ за тютюн. Финансовата подкрепа е утвърдена с решение на Управителния съвет на фонда. Тя е изплатена за Кампания 2020 на производителите, които са отглеждали сортовете групи „Каба Кулак“, „Бърлей“, „Виржиния“ и „Басми“ през референтния период 2007-2009 г., съобщиха от фонда.

Размерът на ставките по схемата е определен със Заповед на министъра на земеделието, храните и горите.

Подпомагането по схемите за преходна национална помощ за тютюн се извършва съгласно разпоредбите на Наредба №3 за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания. Право на подпомагане имат земеделски стопани, които са отглеждали тютюн през поне една от годините, включени в референтния период 2007 г.-2009 г. Продукцията им следва да е изкупена и премирана по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия.

✓ **Омбудсманът поиска прозрачни цени за отчитането на парното и топлата вода**

Омбудсманът Диана Ковачева поиска от министъра на енергетиката Теменужка Петкова да бъде осигурена прозрачност за всички цени, прилагани от топлинните счетоводители при обслужването на гражданите.

Повод за становището на обществения защитник са приетите от Народното събрание изменения в Закона за енергийната ефективност, които регламентират масовото въвеждане на уредите за дистанционно отчитане на топлинната енергия – индивидуални топломери, радиаторни разпределители и водомери за топла вода, за битовите клиенти на топлофикациите.

„Използвам случая отново да подчертая, че по този начин ще се намалят прогнозните елементи в сметките за топлинна енергия, с цел гарантиране правото на гражданите на заплащане на реално ползвани услуги“, отбелязва омбудсманът.

Новите устройства ще позволят ежемесечно отчитане на реалното потребление на топлинна енергия и при пълното им въвеждане в сградите ще отпадне необходимостта от изготвянето на годишни изравнителни сметки. Наред с това на дневен ред излизат въпросите за стойността на уредите за дистанционно отчитане на топлинната енергия, както и за цените на услугите, свързани с ежемесечното отчитане, които се предлагат от топлинните счетоводители.

Доц. Диана Ковачева очаква, че след влизането в сила на промените в Закона за енергийната ефективност, в Министерството на енергетиката своевременно ще бъде анализирана необходимостта от промени в действащата Наредба за топлоснабдяването.

По този повод омбудсманът очертава проблемите, които е необходимо да бъдат разрешени по нормативен път.

„Към момента фирмите за дялово разпределение нямат задължението да публикуват цените за услугата „дялово разпределение“, които са предмет на договореност с топлофикационните дружества. Гражданите по никакъв начин не участват в този процес и узнават за размера на тези цени едва с фактурата за плащане, което е неприемливо“, изтъква Диана Ковачева.

Проверките по жалби и сигнали на граждани показват, че е масова практика топлинните счетоводители да не публикуват тези цени, което е в нарушение на принципите за публичност и прозрачност. В отделни случаи топлофикационни дружества публикуват ценоразписи на пакети от основни услуги за дялово разпределение.

Регулациите в сектора са важни и поради факта, че смяната на фирма за дялово разпределение е затруднена предвид техническите особености на средствата за дялово разпределение, които са различни за топлинните счетоводители.

„Не бива да се пренебрегва и опасността от неоснователно завишаване на цените на уредите за дялово разпределение с дистанционно отчитане, предвид задължението по закон да се инсталират именно такива устройства“, подчертава Диана Ковачева.

Омбудсманът отправя препоръка нормативната уредба да гарантира правото на информация на битовите клиенти за цените на всички услуги, които се предлагат от търговците за дялово разпределение. Също така настоява гражданите да имат възможност своевременно да се запознаят с отчетените показания на уредите в имотите им, за да могат да контролират верността на данните.

Предвид значително по-високата стойност на уредите за дялово разпределение с дистанционен отчет в сравнение с устройствата с визуален отчет, Диана Ковачева препоръчва да се потърсят възможности за финансова подкрепа на разширен кръг потребители на топлинна енергия за закупуване на дистанционни уреди за дялово разпределение.

Според омбудсмана също така е важно да бъде осъществен превантивен контрол на цените на уредите за дистанционен отчет на топлинната енергия, за да се защитят гражданите от евентуални злоупотреби с монополно положение. Вижте цялото становище [ТУК](#).

✓ Учениците от 6-и, 9-и и 12-и клас се връщат в клас от днес

Учениците от 6-и, 9-и и 12-и клас се връщат присъствено в училище от днес, а 5-и, 10-и и 11-и клас си остават в къщи. Те от 2 март отново се обучават дистанционно.

Тази седмица трябва да бъде взето решение и за пролетната ваканция на учениците.

Отрасловият съвет към министерството предложи тази година да има две пролетни ваканции.

Сред основните мотиви за предложението е голямата натовареност на учениците.

✓ Защо българските научни проекти за коронавируса не тръгнаха

Нито един от българските научни проекти, които трябваше да дадат важна информация срещу коронавируса, не е започнал.

Конкурсът за 3 милиона лева беше обявен в началото на месец май. Научните екипи, спечелили проектите, трябваше да разработват лекарства и ваксини срещу COVID-19.

Те може би са открили лекарството, което би спасило милионите, загинали от коронавируса. Изследванията до този момент на мултидисциплинарен екип учени има доста обещаващи резултати. Тяхната задача е да открият молекула, която блокира развитието на цитокиновата буря и лишава вируса от прикритието му.

Проф. Леандър Литов от Физическия факултет на СУ, ръководител на проекта, казва: "Когато вирусът атакува клетката, за да осигури своето размножаване, той трябва да блокира нормалните механизми на клетъчна реакция. Като протеини, които са произведени от вируса, взаимодействат с протеини вътре в клетката и прекъсват важни сигнални пътища".

Ако учените успеят да блокират тези протеини, ще отпушат нормалния имунен механизъм още в началото на инфекцията. Имат вече техни модели и кандидат за лекарство – спрямо компютърната симулация. Освен това екипът смята, че има кандидат и за медикамент, който блокира тежкото развитие на болестта с цитокинова буря.

Проф. Леандър Литов обясни: "Има сигнални молекули в имунната система при развитие на такава буря. Ако тези молекули бъдат блокирани, вие може да спрете съответно развитието на цитокинова буря. Това, което ние намерихме, е, че едно много добре известно лекарство наречено хепарин с нискомолекулно тегло може да блокира две от най-важните сигнални молекули. Това са интерферон гама и интерлевкин 6, това, което виждате, е интерлевкин, това е хепаринът, който се е свързал с него, но той е застанал точно на това място, на което този интерлевкин трябва да се свърже с рецептора си. Поради което блокира тази връзка".

Може и да са открили лекарство, което би спасило живота на хиляди, но освен компютърните симулации, трябва да го докажат и експериментално. Но са блокирани, защото проектът им е един от важните, спечелили финансиране по специална програма на правителството, обявена още в началото на месец май миналата година през фонд "Научни изследвания". Програма, която от месеци е заклещена в съда.

Проф. Борислав Градинаров, един от неуспелите участници, оспорва конкурса заради сроковете на повеждане и английския за кандидатстване.

Проф. Георги Вайсеров – управител на „Фонд научни изследвания“, обясни: "Специално за такъв тип конкурси, които са обявени с решение на Министерски съвет или на друг тип възлагащ орган, сроковете за провеждането на конкурса могат да бъдат и по-кратки, но за да бъде обективен конкурсът и да бъде оценен максимално качествено, съответните проекти бяха оценявани в голямата си част от чуждестранни експерти и по тази причина съответно бяха на английски език".

Проф. Борислав Градинаров от Института по философия и социология на БАН отказа да обясни защо атакува целия конкурс и стопа изпълнението на всички проекти. Заяви, че не иска да повлияе на съда и е убеден, че във фонд "Научни изследвания" по принцип имало много нередности във финансирането на проекти и това трябвало да спре. През август Административният съд спира изпълнението на конкурса. Спира и обещаващото участие на екипа в общеевропейски консорциум за бърз обмен на данни и резултати в търсене на медикамент срещу вируса.

Проф. Леандър Литов каза: "Ние имахме уговорка с този консорциум да ползваме техните резултати и техните симулации, защото в него влизат едни от най-мощните суперкомпютърни центрове в Европа, но едновременно с това влизат и фармацевтични фирми. Така че в момента, в който ние предложим евентуално молекула, която може да блокира някоя от тези критични протеини, те са готови да проведат съответните експериментални тестове".

Проф. Мария Николова – имунолог в Националния център по заразни и паразитни болести, ръководител на проект, поясни: "Трябва да ви кажа, че миналата година през април и май беше един период на всеобщ научен ентузиазъм, който е напълно оправдан. Аз участвах в няколко работни групи, които всяка седмица течаха, които включваха колеги от нашата област, от всички европейски страни. Там всеки говори какви проекти започват, кой какво финансира и аз с гордост докладвах готовността на фонда за научни изследвания да подкрепи нашите теми. Просто бяхме на европейско ниво тогава.

Екипът на проф. Николова трябваше да проучи механизмите на имунната памет срещу ковид и да се опита да даде отговор на въпроса, който е важен за всички – колко е траен имунитетът след боледуване и ваксинация.

Проф. Мария Николова допълни: "Имаме над 200 замразени материали от пациенти с различна тежест на инфекцията. Защото имунната памет има различни качества в зависимост от това как сме преболедували, как организъмът реагира на вируса. Финансирането е сериозно, защото методите са сложни, иновативни. Апаратурата,

която виждате – това е един уникален за момента апарат за нашата страна. Последният модел сортер, който позволява по 18 параметъра да характеризираме човешки кръвни клетки, за да можем да отделим титъра на паметовите клетки”.

Освен това екипът иска да открие дали имунитетът, който имаме срещу другите човешки коронавируси, играе роля в защитата срещу новия SARS-CoV-2. Но пробите още стоят замразени, въпреки че в началото на октомври Административния съд допусна предварителното изпълнение на проектите. Но проф. Борислав Градинаров обжалва и това определение и спорът отива в полето на Върховния административен съд. Делото там е образувано два месеца по-късно.

Блокирани стоят и учените в още една лаборатория с много важен и все още нерешен за науката и медицината въпрос – за връзката между вирусния товар, антителата и цитокитите.

Проф. Ива Христова – зам.-директор по научно-диагностичната дейност на Националния център по заразни и паразитни болести, обясни: "Нашата цел беше в динамика да изследваме, тоест в началото, след няколко дни, още по-късно, тоест във времето как се променя вирусния товар, и най-вече да направим релация с тежестта на заболяването. Значи има публикации, които казват, че леките случаи са леки, защото вирусният товар е малко, но не малка част от публикациите казват, че безсимптомните и леките имат дори повече вируси”.

Екипът тук също така иска да изследва и динамиката на антителата и да открие някакво предизвестие при развитие на цитокинова буря.

Проф. Ива Христова каза: "Това, което целяхме, беше доколко е възможно по тези показатели да се предвиди изходът на болестта. Т.е. дали тя ще протече леко, средно ии среднотежко и как ще завърши”.

Или това е изключително важна информация за адекватни и навременни мерки, да се предотврати лошият изход от заболяването.

В края на годината има реална опасност близо 3 милиона, отпуснати за научните проекти, да бъдат загубени. Налага се ректорите на медицинските университети в София и Пловдив, на Софийския университет и председателят на БАН да пишат отворено писмо с молба да се запази целевото финансиране. Научната общност отбелязва, че България ще се превърне в единствената страна с провалена научна програма заради интересите на един човек.

Леандър Литов каза: "И тук възникват два въпроса – едно е този човек, който е подал проект за 60 000, блокира цялото финансиране за научни изследвания, свързани с Ковид и вторият въпрос - все пак съдът е независим, но има ситуации, в които може да действа по-бързо”.

Готов да стартира всеки един момент с цялата си мощ е и нов генетичен секвенатор от най-ново поколение.

- БНТ: Може да четем целия човешки геном?

Проф. Иванка Димова – ръководител на лаборатория „Геномна диагностика“, каза: "Може да четем целия човешки геном и то с множество проби. Ще обособим отделни групи такива, каквито са с по-леки симптоми, асимптомни, с леко протичане и такива, каквито са с тежко протичане, за да видим има ли някаква характеристика в техните гени, които определят хода на заболяването, начина, по който ще протече и евентуално дали ще доведе до тежки усложнения и фатален изход... епидемиологично проучване за генетични характеристики, които дават предразположеност към тежко протичане на инфекциозни заболявания, което ще позволи планиране на това кои са най-подходящите, ефективни лечения конкретно за нашата популация, имайки пред вид нейната генетична характеристика”.

Пет месеца след като оспорването на конкурса отива във ВАС, два месеца и половина след като образува делото, съдът най-накрая реши, че частната жалба на проф. Борислав Градинаров е неоснователна и допусна предварително изпълнение на конкурса, с ясното указание, предвидено в Административно процесуалния кодекс - да се осигури животът или здравето на гражданите в защита на особено важни държавни или обществени интереси или, ако от закъснението на изпълнението, могат да настъпят значителни вреди. Решението на съда е от 26 февруари, малко след писмото на БНТ с молба съдът да уточни какви са причините за забавянето.

Учените могат веднага да започнат работа. Слава богу, все още има смисъл.

[БНР](#)

✓ Депутатите регламентират статута на частните линейки

В дневния ред на парламента е и второто четене на закона за отбраната и въоръжените сили

Народното събрание ще обсъди окончателните промени в закона за автомобилните превози, с които се предвижда частните линейки, които работят извън обхвата на спешната помощ, да подлежат на законова регулация и контрол.

В седмичната програма на парламента влиза за обсъждане и проектът на БСП за руската ваксина „Спутник V”.

Депутатите ще регламентират статута на частните линейки, които имитират линейките на Спешната помощ. Със законопроекта на „Обединени патриоти“ се цели регулиране на медицинския транспорт, който според вносителите, е основно в сивия сектор, в който липсва медицински екип и оборудване. Целта е пресичане на злоупотребите с цените на предлаганата услуга и въвеждане на правила.

Промените предвиждат „Автомобилна администрация“ да води и поддържа регистър на лицата, които превозват болни и ранени. Въвеждат се и редица изисквания като задължителни застраховки, изисквания за финансова стабилност, диспечерски пункт и експлоатационен център.

В дневния ред на парламента е и второто четене в закона за отбраната и въоръжените сили, с които се създават две нови командвания на оперативен ниво в състава на Българската армия – Командване за логистична поддръжка и Командване

за комуникационно-информационна поддръжка и киберотбрана. С новите текстове се разширяват и правомощията на началника на отбраната.

В последната работна седмица преди предизборната ваканция на Народното събрание депутатите ще обсъдят проекта на решение на БСП, с който се настоява правителството да започне преговори с Русия за доставка на ваксината „Спутник V“. Предложението е точка първа за утрешното петъчното пленарно заседание.

✓ **Комисията на НС обсъжда решение за достъп до руска ваксина срещу Covid-19**

Комисията по здравеопазване в парламента ще обсъди предложението на депутатите от парламентарната група на БСП за България възлагането на правителството достъп на гражданите до руската ваксина срещу Covid-19 – „Спутник V“.

Предложението на левицата бе внесено на 23-ти февруари. То предизвика спор в пленарната зала между управляващи и опозиция.

От ГЕРБ обвиниха БСП в некомпетентност и лобизъм.

В условията на извънредно законодателство всяка страна може да сключи договор за доставка на ваксини с трета страна, припомниха от БСП и посочиха, че заради тежки производствени условия, много от компаниите се отказват от доставката на дадени дози.

✓ **Османи до Захаријева: Отношенията с България са изключително важни**

Отношенията с Република България са изключително важни, а ангажиментът за тяхното по-нататъшно укрепване е от особен интерес за по-нататъшното развитие на добросъседските отношения.

Това написа министърът на външните работи на РС Македония Буяр Османи в поздравителната телеграма до българския външен министър Екатерина Захаријева по случай 3 март – Националният празник на България.

Република Северна Македония остава твърдо ангажирана с прилагането на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество, което е важен елемент в укрепването на доверието между нашите граждани, подчертава министърът, цитиран от БГНЕС.

Османи посочва, че „пътят напред е чрез приемането и практикуването на европейските ценности, а членството в НАТО и очакването тясно сътрудничество в рамките на ЕС допълнително ще укрепят двустранните отношения“.

„Подкрепата на Република България за евроатлантическата перспектива на Република Северна Македония означава сигурна поддръжка за нашите най-високи стратегически приоритети и е потвърждение на приятелството между нашите граждани. Съвместното председателство на Берлинския процес тази година беше исторически момент с голяма символика, който показва, че регионът поема инициативата и отговорност за процесите, които определят неговото бъдеще. Това беше потвърждение, че държава-членка на ЕС и страна кандидат могат да работят заедно в интерес на страните от региона. Убеден съм, че само чрез непрекъснато прилагане на настоящия подход заедно ще можем да преодолеем всички предизвикателства и да осигурим всеобхватен напредък за нашите граждани. С това убеждение, още веднъж поздравявайки вас и гражданите на вашата страна, приемерте, уважаеми колега, уверението в най-високата ми към Вас почит“, се казва още в поздравителния адрес на Буяр Османи.

✓ **МФ указва как да се отчетат държавните помощи за компаниите, пострадали от Covid**

Финансовото министерство публикува указания за счетоводното отчитане на държавните помощи за компаниите, чиято дейност страда заради ограничителните мерки в следствие на пандемията от Covid-19.

В указанието, подписано от министър Кирил Ананиев, се представят различните правителствени мерки за подкрепа на бизнеса – било за запазване на заетостта, било за оборотен капитал. От него става ясно, че приходите от правителствената помощ не подлежат на третиране за данъчни цели. Разходите, които са направени чрез получените помощи, се признават за данъчни цели, тъй като се предполага, че те са направени изцяло за дейността на компанията.

В указанието на финансовото министерство се подчертава, че получените помощи от държавата са строго обвързани с поети ангажименти от компаниите, най-вече по отношение на запазването на заетостта.

✓ **5,6 млн. лв. на 86 компании в туризма изплати ресорното министерство**

Министерството на туризма изплати повече от 5,6 млн. лв. на 86 компании, [изпълняващи туроператорска и турагентска дейност](#). Средствата се отпускат от държавния бюджет и са на обща стойност 51 млн. лв.

Това е първото плащане към туроператори, с което следва да бъдат обезщетени потребителите за неосъществени пътувания в периода 13 март - 31 декември 2020 г., посочват от ведомството.

Най-малката сума, която ще бъде преведена, е в размер на 600 лева, а най-голямата надхвърля 711 хиляди лева.

Размерът на еднократно предоставяните безвъзмездни средства е 4 на сто от оборота без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството.

Предоставената помощ е за компенсиране на загуби на туроператорите и туристическите агенти. Кандидатстването по мярката продължава.

Подаването на заявленията се извършва по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Системата за управление на националните инвестиции.

До момента общо подадените заявления са близо 600 на стойност над 31 милиона и 611 хиляди лева.

✓ **Собственичка на малък бизнес в Плевен влезе в "параграф 22" заради помощ от държавата**

Репортаж на Латинка Светозарова в предаването "12+4"

Силвия Иванова има детски образователен център в Плевен. Той е създаден преди две години, но дейностите му непрекъснато са били обновявани. В годината на пандемия от Covid-19 тя е кандидатствала по различни програми за помощ от държавата, за да запази малкия си бизнес:

"Не спряхме дейност, защото по програмата имахме назначено лице и нямаше как. Но въпреки това, всички разходи продължиха да си текат. Не приемахме деца, но онлайн продължиха обученията и дейностите", разказа пред БНР Иванова. Счетоводителят на фирмата Борислав Обрешков поясни, че през първия период на затваряне заради коронавируса образователният център не получил обезщетение, защото не е отговорял на изискванията на програмите за подпомагане на бизнеса:

"След започването на дейността, Силвия Иванова назначи едно лице през септември по програмата "Заетост за теб", която подпомага назначаването на служители в бизнеси, за да се намали безработицата. По тази програма първо се плащат заплатата и осигуровките от работодателя, а след това парите се получават от Агенцията по заетостта. Поради големия интерес към тези програми е нараснала натовареността на бюрата по труда и те не могат да обработят документите, затова има постоянно забавяне на паричните средства. През ноември отново затвори обекта на Иванова, а тя има ангажимент по тази програма да заплаща заплатата на служителя, не може да го съкрати. Така се получава, че тя трябва да плаща възнаграждение по програмата за лицето, а те и забавят паричните средства, които трябва да получи".

По думите на Обрешков се получава така, че заради програма, която трябва да ѝ помогне, Силвия Иванова е затруднена. Тя кандидатства и по програма за подпомагане на спелите бизнеси, но и по нея има голямо забавяне заради затруднение на държавните институции да обработят документите на множеството кандидатствали по нея.

Заради забавяне на изплащане на обезщетенията, собственичката на фирмата не е превела на време заплатата на служителя, назначен по програма "Заетост за теб", заради което ще бъде глобена.

"Вече ще стане така, че трябва да плати три заплати, а още не са ѝ превели парите", уточни Борислав Обрешков.

Силвия Иванова сподели, че засега се справя със заеми от приятели. Тя беше категорична, че ако е знаела какво ще се случи, никога не би кандидатствала за помощ от държавата.

Репортаж на Латинка Светозарова можете да чуете от [звукovia файл](#).

✓ Столичната библиотека ще предлага на младите иновативни програми за усвояване на цифрови умения

Интервю на Светлана Дичева с Юлия Цинзова в предаването "Закуска на тревата"

През последните години Столичната библиотека открива нови иновативни пространства за цифрови знания и умения за младите хора от 14 до 28-годишна възраст, които са 60% от читателската ѝ аудитория. Всяка година интересните образователни кампании, атрактивните културни инициативи и арт формати на библиотеката се посещават от близо 500 хиляди потребители като голяма част от тях са ученици и студенти.

Столичната библиотека стартира за младите хора модерно библиотечно пространство с различни форми на интелектуални обучения и дигитални креативни занимания за споделяне на иновативни идеи в цифровото общество, за създаване на успешни интерактивни продукти в творческата индустрия. Глобалният актуален синергичен образователен модел - „EDUTAINMENT“ обединява неформалното образование и атрактивната игра, усвояването на нови знания с творчески активности и забавления.

„През последните години аудиторията на Столичната библиотека се увеличава. Преди 5 години тя беше 34 хиляди, сега вече е 64. Почти удвояваме. Най-важното за нас е, че се увеличава младата аудитория, младата читателска публика - предимно децата и учениците, които са и наш приоритет. Ние полагаме изключителни усилия и имаме голям ангажимент точно към учениците и децата. Неслучайно през последните години библиотеката създава нови иновативни пространства за цифрови знания и умения за младите хора от 14 до 28 години“, каза в предаването „Закуска на тревата“ Юлия Цинзова, директор на Столичната библиотека.

Тийн лабораторията ще предлага на младите хора иновативни програми за усвояване на разнообразни цифрови умения в областта на интерактивни изкуства като дигитализиране и креативно представяне на книжовното наследство, графичен дизайн, 2D и 3D моделиране и анимация, създаване на VR/AR реалност, Game design и др.

За първите 2 месеца на 2021 година читателите на библиотеката са се увеличили с около 2000, около 62 хиляди заети книги:

„При нас също има увеличено търсене и засилен интерес към темите екология, природа, хранене, здравословен начин на живот, пандемия, епидемия“.

Интервюто можете да чуете в [звукovia файл](#).

✓ Комисия на ЕП гласува поправки в докладите за Северна Македония и Албания

Комисията по външни работи на Европейския парламент ще гласува поправки в докладите за Северна Македония и Албания.

280 предложения на евродепутати са били дадени за документа за Северна Македония, съобщава за „Хоризонт“ докладчикът по темата Илхан Кючюк.

„Работя много интензивно върху тях от една година, а от 2 години наблюдавам страната, направил съм всичко възможно да взема предвид всички гледни точки, но да не се загуби ясната посока на доклада“, каза той и я определи така:

„Добросъседските отношения са важна част от изпълнението на договора. Договорът трябва да бъде изпълнен трябва да бъде възстановено доверието. Но от друга страна процесът на интеграция на Република Северна Македония е от изключително значение както за регионалното сътрудничество, така и за целия интерес на Европейския съюз. Затова призивът на Европейския парламент е – час по-скоро да започне първата междуправителствена конференция. Конкретният текст е: „за да не попречи това на интеграцията на страните от западните Балкани“.

Ако бъде одобрен днес, докладът вероятно ще бъде гласуван в пленарна зала на 24 и 25 март.

✓ **ЕК ще разследва Германия за възможно нарушаване на правилата за държавна помощ**

Европейската комисия обяви във вторник, че започва разследване на обезщетението, предоставено на електроцентрали, захранвани с лигнитни въглища, от германското правителство за поетапно им спиране по-рано от предвиденото.

Комисията изрази съмнения, че компенсационната мярка, при която енергийните компании RWE и LEAG ще получат общо 4,35 млрд. евро, е в съответствие с правилата на ЕС за държавна помощ.

"Поетапното премахване на електроцентралите, захранвани с лигнитни въглища, допринася за прехода към климатично неутрална икономика, в съответствие с целите на европейския Зелен договор. В това отношение нашата роля е да защитим конкуренцията, като гарантираме, че компенсацията, отпусната на операторите на инсталациите за поетапно премахване по-рано от предвиденото са сведени до необходимия минимум. Информацията, с която разполагаме в момента, не ни позволява да потвърдим това със сигурност и сега ще разследваме това допълнително", каза изпълнителният заместник-председател на Комисията Маргрете Вестагер.

✓ **Германия удължава някои ограничения до 28 март**

Германия удължава до 28 март ограниченията, наложени заради пандемията от COVID-19, но ще облекчи някои от тях в районите с относително ниско разпространение на вируса, предаде Асошиейтед прес.

След близо 9 часа разговори германският канцлер Ангела Меркел и премиерите на 16-те федерални провинции се договориха за мерки, които да балансират тревогите от въздействието на по-заразните варианти на вируса и увеличаващите се призови за връщане към нормален живот.

Първите стъпки вече бяха направени: много от учениците в основните училища се върнаха към присъствени занятия миналата седмица. В понеделник фризьорските салони отвориха отново врати след затваряне от два месеца и половина. Срокът на действащите ограничения изтичаше в неделя.

Вчера Меркел и премиерите на федералните провинции, които имат правомощия да налагат и да отменят ограничения, очертаха план в няколко фази, който ще позволи по-нататъшно разхлабване на мерките.

От следващата седмица ще отпаднат още ограничения и ще отворят магазините в райони, които регистрират под 50 нови случая на 100 000 души население в седемдневен период, допълва ДПА. На по-късни етапи ще бъдат отворени терасите на ресторантите, музеите и спортните центрове.

"Това трябва да бъдат стъпки към отваряне, но в същото време стъпки, които не трябва да ни връщат назад", каза Ангела Меркел и отбеляза, че в Европа има много примери на драматично протичаща трета вълна на пандемията.

Меркел обеща, че пролетта на 2021 г. няма да бъде като тази на 2020 г.

✓ **Изненадващо нарастване на германската безработица през февруари**

Безработицата в Германия се повиши изненадващо през февруари за пръв път от юни 2020 г. насам, показват данни на Федералната агенция по заетостта, които опровергават очакванията за спад с оглед на оставащите в сила строги рестриктивни мерки за ограничаване на коронавирусната пандемия в най-голямата европейска икономика.

Бюрото по труда на страната обяви, че броят на безработните в най-голямата европейска икономика е нараснал през февруари на сезонно-коригирана база с 9 000 до общо 2,752 милиона след спад с 37 хиляди през януари, докато осреднената прогноза на финансовите пазари бяха за ново понижение с около 10 000.

"Държавната програма за съкратено работно време (Kurzarbeit), целяща да запази работните места, продължава да осигурява заетост в голям мащаб и да предотвратява безработицата," заяви шефът на Бюрото по труда Детлеф Шееле и добави: "Отделните сектори усещат различни ефектите от локдауна".

Германия е в локдаун от ноември насам, като ограничителните мерки бяха затегнати в средата на декември, тъй като страната се бори с втората вълна на коронавируса. Канцлерът Ангела Меркел заяви преди дни, че новите варианти на Covid-19 рискуват трета вълна на вирусната инфекция.

Междувременно равнището на безработица остана непроменено в сравнение с предходния месец в 6 на сто.

Агенцията по труда посочи, че около 2,39 милиона служители в страната са били на съкратено работно време през декември по правителствената схема Kurzarbeit, предназначена да се избегнат масови съкращения, като чрез държавната програма се предлага на компаниите субсидии, за да задържат работниците си поне на ведомост.

След като достигна своя връх от около 6 милиона през миналия април, броят на хората, ползващи програмата Kurzarbeit отбеляза устойчив спад, преди обаче да се покачи отново през ноември, когато започнаха новите рестриктивни противоепидемични мерки.

На некоригирана база нивото на безработица в Германия също остана без промяна в 6,3% спрямо януари, като през февруари броят на безработните германци на некоригирана база се повиши слабо до 2,904 милиона от 2,901 милиона месец по-рано.

Броят на регистрираните свободни работни места достигна през декември 583 хиляди, което е със 107 хиляди по-малко спрямо година по-рано.

✓ **Безработните в Испания достигнаха през февруари 4 милиона**

Броят на хората в Испания, останали без работа, достигна през февруари 4 милиона, тъй като ограниченията заради Covid-19 навредиха сериозно на болната испанска икономика, довеждайки и до първото съкращаване на работни места в страната от май 2020 г. насам. Това показват оповестени във вторник данни на данни на Министерството на труда на четвъртата по сила икономика в еврозоната.

Исковете за обезщетения за безработица са нараснали през февруари с 1,12% спрямо месец по-рано или с 44 436 души, с което общият брой на останалите без работа испанци достигна 4 милиона за първи път от началото на 2016 г. Това е петото поредно месечно увеличение на безработицата.

Броят на безработните през миналия месец е бил с цели 23,5% по-висок в сравнение с февруари 2020 година.

"Нарастването на безработицата, причинено от третата коронавирусна вълна, е лоша новина, отразяваща структурните недостатъци на пазара на труда, които са подсилени от пандемията", написа в Твитър испанският министър на труда Йоланда Диас.

Февруари беше и първият месец на нетно съкращаване на работни места от май 2020 г., като само в рамките на втория месец на годината в Испания бяха загубени 30 211 работни места, показват сезонно коригираните данни на Министерството на социалното осигуряване.

В същото време обаче броят на хората, подкрепяни от испанската схема за защита на работните места по време на пандемията - ERTE, е спаднал с близо 29 000 до 899 383.

"Тези стойности остават повече или по-малко стабилни от септември насам, което показва, че втората и третата вълна на пандемията са имали много по-малък негативен ефект от първите - поне в това отношение", се казва в изявление на министерството.

✓ Срив на международния въздушен трафик с 85,6% през януари

Международната асоциация за въздушен транспорт (IATA) обяви задълбочаване на кризата за авиокомпаниите през януари, тъй като международният въздушен трафик е намалал с цели 85,6% в сравнение с нивата отпреди коронавирсната криза, а вътрешният въздушен трафик се е свил с 47,4 на сто спрямо същия месец на 2020 г.

Новите варианти на коронавируса принудиха правителствата да затегнат ограниченията за пътуване по целия свят, влошавайки перспективите за авиокомпаниите, предупреди асоциацията.

"Именно това движеше слабостта и ниските точки през януари", посочи главният икономист на IATA Брайън Пиърс. "Авиокомпаниите са изправени пред наистина труден старт на годината", допълни той.

Асоциацията отбеляза, че Китай е регистрирал голям спад на вътрешния въздушен трафик през януари, докато броят на хората, които са пътували в рамките на дадена държава, са се увеличили умерено в Съединените щати.

[През февруари IATA предупреди за по-лоша от очакваното 2021 година за авиоиндустрията](#), тъй като данните за резервациите в авиационната индустрия показват слабо първо полугодие.

[Сега](#)

✓ Правителството е пришпорило разходите през февруари

Бюджетът излиза на скромнен излишък от 134 млн. лв. - 10 пъти по-нисък отпреди година

Правителството е ускорило харчовете през първите два месеца на годината, показват данните за изпълнението на бюджета, публикувани от Министерство на финансите. Обичайно кабинетът развързва кесията през втората половина на годината (и особено в последните месец-два), докато преди това трупа огромни излишъци.

Тази година обаче премиерът Бойко Борисов още от януари започна с ударно одобряване разходи и трансфери от бюджета към различни министерства, общини и държавни и неправителствени структури, при това без да са свързани с мерки срещу пандемията. Към 29 февруари направените разходи са в размер на **7.224 млрд. лв.**, което е 13,8 % от годишния разчет. Това е с 1.2 млрд. лв. повече от същия период на миналата година, когато разходите са били за 5.983 млрд. лв. или 12.6% от БВП.

В същото време **събраните в хазната приходи заедно с грантовете от еврофондовете намаляват** в сравнение с 2020 г. Към края на февруари приходите са в размер на **7.361 млрд. лв.** - със 103 млн. лв. по-малко отпреди година. Данъчните и неданъчните приходи са номинално близки по размер, докато постъпленията в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) намаляват със 114 млн. лв., посочват от финансовото министерство.

Оттам обясняват, че ръстът на разходите тази година е свързан главно с "предприетите социално-икономически мерки за преодоляване на негативните ефекти от пандемията, включително изплатените добавки от 50 лева към пенсиите на всички пенсионери за месеците януари и февруари, с по-високите здравноосигурителни плащания, увеличените размери на минималната и максималната пенсия от началото на годината, както и по-високите пенсии след увеличението от юли 2020 г. В същото време колкото повече приближават парламентарните избори, толкова по-често виждаме правителството да гласува извънредни разходи и трансфери от бюджета към общини и различни държавни и неправителствени организации за всевъзможни ремонти на улици, обществени сгради, училища, църкви и др. През февруари почти няма заседание на правителството, на което да не присъстват лично кметове и различни ръководители, които благодарят за отпуснатите средства.

В резултат на намалелите приходи и увеличените разходи обичайният по това време на годината бюджетен излишък е доста скромнен - в края на февруари излишъкът е 134 млн. лв. при 1.480 млрд. лв. през февруари 2020 г. На практика само за февруари бюджетът е бил на дефицит, след като предния месец - януари, превишението на приходите над разходите бе в размер на 409 млн. лв.

✓ Вече трета седмица НАП се бори с "малък технически проблем"

Фирмите за поддръжка на касовите апарати нямат автоматизирана връзка с данъчните

Вече половин месец фирмите, които осъществяват сервиза на касовите апарати и фискалните принтери на търговците, са задръстени с работа. Електронната услуга за автоматично известяване в НАП при промяна на регистрационните данни на

фискалните устройства не работи. Затова сервизните фирми трябва ръчно да съобщават с мейли на приходната агенция всяка промяна в данните на устройствата, което изключително много затруднява работата.

Известяването се налага не само при промяна на адреса или на името на фирмата, но и при подновяване на сервизните договори за касовите апарати. А именно през февруари и март масово изтича едногодишният срок на тези договори за повечето търговци и те трябва да подписват нови.

Точно в този период технически проблем в сървъра на НАП извади от строя електронната услуга за автоматични съобщения за промени в данните на фискалните устройства, в електронните системи с фискална памет и интегрираните системи за управление на търговската дейност. Вече трета седмица НАП не успява да разреши проблема и не е ясно от какво е породен той. Така сервизните фирми са принудени да пращат мейли за подновените договори за поддръжка на стотици хиляди фискални устройства.

Не работи и електронната услуга за автоматична дерегистрация на касов апарат или фискален принтер. На практика от средата на февруари търговец, който не желае повече да използва касов апарат или фискален принтер, не може да го отпише от информационната система на НАП. Изключително затруднено е и прехвърлянето на устройства от една фирма на друга, при което отново трябва ръчно да се пращат по електронната поща документи, заверени с електронен подпис. В момента единствено автоматично може да се регистрира в НАП нов касов апарат.

На 1 март НАП съобщи на сайта си, че работоспособността на автоматичните съобщенията за промяна на регистрационни данни за адрес на обект, както и за преподписване на сервизни договори за фискалните устройства е възстановена. Сервизни фирми обаче се оплакаха, че за повечето модели касови апарати и фискални принтери тя продължава да не работи.

От НАП не са дали обяснение поради какви причини тези две електронни услуги - за автоматично дерегистриране и за автоматична промяна в данните на касовите апарати, не функционират. Преди време единствено данъчните увериха, че въпреки този технически проблем, стандартното изпращане на данни за продажбите от касови апарати работи без проблеми и работоспособността им не е засегната.

"Заради неработещите автоматизирани системи на НАП търговците са застрашени да се окажат нарушители, ако при проверка се установи несъответствие в регистрационните данни на устройствата", предупреждават сервизните фирми. За подобни нарушения се пишат актове и се налагат високи глоби, включително и временно запечатване на търговски обекти.

"Още не е отзвучал печалният опит с Наредба Н-18, която подлуди фирмите с почти неизпълнимите си изисквания към софтуерите за управление на продажбите, и сега отново бизнесът е в ситуация да е задължен да прави нещо, без да може да го изпълни изискванията", коментираха търговци.

✓ Над 20 хиляди студенти ще стажуват по европроект

Най-много практики са изкарали младежите, следващи ветеринарна медицина и право

Над 37 000 студенти са заявили желание за включване в практическо обучение в реална работна среда в различни обучаващи организации - фирми, предприятия, институции и администрации. От тях потвърдените към момента от обучаващите организации са над 20 000. Това става ясно година след старта на проект "Студентски практики - Фаза 2", съобщават от МОН.

От стартирането на проекта досега, 11 679 студенти успешно са приключили практическото си обучение, а 15 248 в момента се обучават в реална работна среда. Всяка успешно приключила студентска практика се удостоверява със сертификат и на студента се изплаща стипендия от 600 лв.

Значителен интерес към студентските практики има и от страна на бизнеса. 2311 обучаващи организации от различни икономически сектори са заявили участието си в проекта, като са публикували над 4390 обяви за 68 300 работни места. Близко 4 000 служители от тези обучаващи организации са пожелали да са ментори на студентите и да им предадат своя опит.

С най-много практиканти - над 780, като обучаваща организация е Българската академия на науките (БАН) със своите звена и институти. В групата на обучаващите организации с най-много практиканти се включват и големи болници като: УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД - Варна, МБАЛ „Света Анна“ - Варна АД, Военномедицинска Академия - София, „УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД - Плевен и УМБАЛ „Проф. д-р Стоян Киркович“ АД - Стара Загора, Земеделски институт - Стара Загора, „Български пощи“ ЕАД, Централно военно окръжие и Районен съд - Варна.

За интереса на студентите от различните професионални направления може да се съди по процента на включените студенти от дадено направление спрямо общия брой студенти, обучаващи се в това направление от висшите училища-партньори по проекта. Резултатите показват, че най-много студенти са се включили от професионално направление „Ветеринарна медицина“ - 17,4 %, „Право“ - 17,2 %, „Биотехнологии“ - 15,4 %, „Стоматология“ - 14,7 %, „Биологически науки“ - 13,4 %, „Медицина“ - 13,3 %, „Химически технологии“ - 12,4 %, „Животновъдство“ - 11,9 %, „Химически науки“ - 11,4 % и „Спорт“ - 11,3 %.

Най-голям дял от всички включени студенти в проекта заемат студентите от Университета за национално и световно стопанство - 9,6 %, следвани от студентите от Медицински университет-Пловдив - 7,2 %, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - 6 %, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Ив. Стоянов“ Варна - 5,9 %, Тракийски университет - Стара Загора - 5,8 % и Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ - 5,1 %.

Партньори на МОН в осъществяването на проект „Студентски практики - Фаза 2“ са 43 държавни и частни висши училища в страната. Всеки студент има възможност да се включи в провеждане на практика по проекта един път по време на обучението си във всяка една от образователно-квалификационните степени (ОКС), а за студентите, обучаващи се в специалности само в ОКС „магистър“, се допуска да бъдат включени до два пъти. Практическото обучение се провежда в 240 часа и задължително трябва да съответства на изучаваната от студента специалност или професионално направление.

Всички студенти, желаещи да проведат практика, могат да се регистрират на адрес <https://praktiki.mon.bg>, като създадат свой профил в изградения в информационната система модул.

Проект BG05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики - Фаза 2“ се изпълнява от Министерството на образованието и науката по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския социален фонд, в периода януари 2020 - май 2023 г. Общият бюджет на проекта е 46 млн. лева, като се предвижда 44 000 студенти да проведат практическо обучение в реална работна среда.

✓ **Партията на Орбан напусна ЕНП**

11-те евродепутати от унгарската партия Фидес на премиера Виктор Орбан напуснаха групата на Европейската народна партия. Малко преди това групата на ЕНП прие с огромно мнозинство нови процедурни правила, които позволяваха делегацията на Фидес да бъде изключена от групата. Досега можеше само отделни депутати да бъдат отстранявани, но поправката позволява същата мярка да се прилага и срещу цели партии.

148 депутати подкрепиха новите правила, 28 бяха против, а 4-ма се въздържаха при гласуването. В писмо до председателя на ЕНП Манфред Вебер унгарският премиер изтъкна, че "промененият регламент е явно враждебен към Фидес и неговите избиратели. Това е антидемократично, несправедливо и неприемливо".

Групата на ЕНП продължава да бъде най-голямата и след напускането на Фидес. Нямам идея как са гласували колегите от GERB, заяви евродепутатът Радан Кънев. "Знам, че Александър Йорданов се изказа в защита на Орбан и против промяната на правилата, но не знам как е гласувал", обясни Кънев в социалните мрежи.

Разпределение на местата в ЕП след напускането на Фидес:

ЕНП (171)

ПАСД (154)

Обнови Европа (108)

Зелените – ЕСА (74)

Идентичност и демокрация (73)

Европейски консерватори и реформисти (66)

Европейска обединена левица/Северна зелена левица (40)

Независими (63).

✓ **Къовешки отхвърли 7 от 10 български кандидати за европрокурори**

Европейската прокуратура не иска следователи, съдии и прокурори от районно ниво

Европейският главен прокурор Лаура Къовешки е отхвърлила 7 от десетте предложения на България за европейски делегиран прокурор, [съобщи euractiv.bg](http://euractiv.bg). Това са хората, които на местно ниво трябва да работят по делата за злоупотреби с евросредства. Сега по процедура Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет трябва да изпрати на Къовешки следващите имена от класирането.

Европейската прокуратура е уведомила българското министерство на правосъдието с писмо, че имат забележки по седем от десетте български кандидатури, излъчени на 13 февруари, казва пред EURACTIV България източник от европрокуратурата. Първоначално EURACTIV цитира началника на кабинета на Къовешки Милан Ярон, но по-късно името му бе махнато от публикацията и тя остана да се позовава на източник от европрокуратурата. Цитатите обаче останаха непроменени.

"Това не е добър знак. Когато искаме допълнителна информация, това не е, защото някой недостатъчно добре си е попълнил автобиографичните данни, или не му е ясно мотивационното писмо. Това е ясен знак, че не сме доволни от предложените кандидатури", казва Ярон.

Той обясни, че Европейската прокуратура има две категории забележки, като първата е основно от юридически характер. "Не смятаме, че българските следователи (трима от предложените са следователи, б.а.) са подходящи за Европейската прокуратура. Уважаваме тяхната работа, признаваме, че според българския закон те са част от съдебната система, но не смятаме, че такива хора имат необходимата квалификация за Европейската прокуратура. Тъй като българските следователи никога не пледират пред съда, а точно това е част от задачата на европейските прокурори, не смятаме тези кандидатури за подходящи", казва Ярон.

Във втората категория са кандидати, които са работили като съдии. Такъв е един от предложените. "Това са хора, които са били съдии по граждански и търговски дела, без опит в криминално право. Хайде де! Които никога не са водили криминално разследване. И никога не са разследвали престъпления с фондове на ЕС и нямат прокурорски опит. Хайде де! Сериозно ли?", възкликна той.

"На основата на информацията, която ни беше предоставена и на познаването ни за българската съдебна система, сред кандидатите има хора с много малък или никакъв опит. Те са били активни на ниско местно ниво (районно), докато нашето разбиране за типа престъпления, с които ще се борим, е за такива на окръжно ниво. Мога да спомена три имена, Вероника Трифонова, Божидара Ганева-Димова и Венцислав Фердинандов", казва източникът на изданието. Той обяснява, че тази информация е била изпратена на българските власти, които след като са се запознали с нея са поискали среща.

"Ние ще организираме тази среща при първа възможност. Но моето очакване е, че българските власти ще ни убеждават, че кандидатите са подходящи, особено ако регламентът се чете по определен начин. Ние обаче не искаме да влизаме в дискусия как да интерпретираме регламента. В писмото на Европейския прокурор се казва ясно, че българската страна трябва да номинира хора със съответния опит и отговарящи на всички изисквания за независимост и морален интегритет", обясни Ярон.

Запитан дали това означава, че Европейската прокуратура очаква седем нови кандидати от българската страна, той отговори: "Абсолютно!"

На въпрос дали службата на Кьовеша се е сблъскала с подобни проблеми с кандидати от друга страна, той отговори отрицателно.

Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет със завидна точност отся 10 от 31 кандидати за поста на делегирани прокурори в България. Преди да гласуват, всеки член на колегията избреди своите фаворити. Последен думата взе главният прокурор Иван Гешев. В крайна сметка той подкрепи 7 от избраните – Бисерка Стоянова (следовател), Божидара Ганева-Димова (районен прокурор), Бойко Калфин (окръжен прокурор), Вероника Трифонова (районен прокурор), Димитър Беличев (следовател, командирован експерт в ОЛАФ), Светлана Шопова-Колева (градски прокурор) и Христо Крачунов (районен съдия). Кандидатите, които спечелиха, макар и неподкрепени официално от главния прокурор, са Венцислав Фердинандов (районен прокурор, командирован в спецпрокуратурата), Мая Ковачева (градски прокурор) и Преслава Петкова (следовател).

Ако се съди по критериите, обяснени от Ярон, единствените кандидати, минали през ситото, би трябвало да са Бойко Калфин, Светлана Шопова-Колева, и Мая Ковачева.

Потенциален проблем сега може да се окаже, че освен десетимата избраници, на 13 февруари само още един кандидат от над 30-те участници в процедурата, получи положителен вот. А хирургическата точност, с която бяха избрани десетимата остави съмнение, че вотът е бил договорен още преди гласуването.

България подаде имената на десетимата в Люксембург на 18 февруари. От европейската прокуратура обясниха пред "Сега", че ден по-късно българските власти са ги предупредили, че ще изпратят и допълнителни документи да кандидатите. Вероятно става дума за писмата за подкрепа, които написаха казионните организации - Асоциацията на прокурорите и Камарата на следователите.

"Сега" изпрати въпроси по темата за върнатите кандидати до Министерството на правосъдието и до европейската прокуратура. Говорителят на прокуратурата не отрече информацията, но обясни, че процедурата е още в ход и не е включена в дневния ред за тази седмица. "Чакаме българските власти да ни изпратят допълнителна информация за кандидатите", гласи още отговорът.

Министерството на правосъдието обясни, че не е страна в процедурата по избор на кандидатите за европейски делегирани прокурори. "За България това е Прокурорската колегия на ВСС. Министерството участва само като посредник в размяната на кореспонденцията между европейската прокуратура и ПК на ВСС, и към момента няма информация процедурата да е приключила", обяви министерството.

Прокурорската колегия има заседание следващата сряда, каза пред "Сега" Калина Чапкънова, която е член на колегията и неин говорител. Тя не се ангажира с коментар, без да има общо решение на колегията, но потвърди, че европейската прокуратура има въпроси за 7 от кандидатите.

✓ **Зоран Заев поиска и получи вот на доверие**

Премиерът на Република Северна Македония Зоран Заев поиска и получи вот на доверие от парламента в Скопие. "Сега е моментът да покажем на гражданите истина ли са думите на опозицията. Стабилна власт със стабилно мнозинство или безотговорна опозиция. Трябва да е едно от двете", каза Заев.

Точката за вота бе включена в дневния ред на парламента и два часа по-късно бе гласувана. Правителството получи подкрепата на цялото мнозинство, водено от СДСМ - 62 народни представители. Заев в бе в парламента сам, без министрите си, и си тръгна под аплодисментите на мнозинството.

Вотът на доверие премина без гласове „против“ и „въздържал се“ - цялата опозиция напусна пленарната зала преди гласуването.

Сайтът Balkan Insight припомня, че според правилника, ако премиерът лично поиска вот на доверие по време на парламентарна сесия, депутатите могат да гласуват веднага в рамките на същата сесия без да се провежда дебат. Тъй като кабинетът на Заев получи вота на доверие, той няма право да повдига същия въпрос отново през следващите три месеца. Преди гласуването, Заев заяви, че е изненадан - опозицията пропускала „златния шанс да го свалят от власт“.

Повод за самия вот бяха коментари от лидерите на опозицията, че в мнозинството има разногласия и при един вот на доверие не всички биха подкрепили Заев.

Kazanlyk.com

✓ **„М+С Хидравлик“ АД спечели престижна награда от Българската агенция за инвестиции**

За петнадесети юбилеен път Българската агенция за инвестиции (БАИ) връчи наградите за инвестиции по време на церемонията „Инвеститор на годината“ 2020 и отличи най-значимите проекти, реализирани в България през изминалата година. Официалното събитие се проведе онлайн на 2 март 2021 г. Сред наградените бе и казанлъшкото предприятие „М+С ХИДРАВЛИК“ АД. На събитието присъстваха вицепремиерът г-н Томислав Дончев и вицепремиерът и министър на туризма г-жа Марияна Николова.

„В тези сложни времена, предизвикани от COVID пандемията, трябва да има и лъч надежда за едно по-добро бъдеще и въпреки предизвикателствата да излезем по обединени от всякога. Инвестициите са едно от първите условия и критерии за растеж на икономиката и развитие в държавата. Наясно сме колко е важно надеждни и стабилни инвеститори да предпочетат страната ни за бизнеса си, да останат, но и да бъдат пример за добри практики за откриване на нови работни места, за проява на социална отговорност, на професионален опит и на високи ценности. Благодаря ви, че избрахте

България за своята инвестиция“. С тези думи изпълнителният директор на Българската агенция за инвестиции Десислава Трифонова приветства участниците и откри официалната церемония.

В срока за номинации бяха получени над 60 кандидатури от компании във всички сфери на икономиката, автомобилостроенето, информационните технологии и здравеопазването, изпратени от областни администрации, общини и др. Както всяка година досега, селекцията беше поверена на компетентно жури, което успя да отсее победителите измежду номинираните компании, реализирали инвестиционни проекти през 2020 г.

Статуетка „Златен бик“, изработена от скулптора Сейфетин Шекеров и почетна грамота бяха връчени на шесте победителите в конкурса „Инвеститор на годината“ 2020.

Наградата в категория „Инвестиция в разширяване на бизнеса“ спечели „М+С ХИДРАВЛИК“ АД. Компанията ежегодно инвестира от 7 до 10 % от оборота си в машини и оборудване, като за последните 10 години стойността на инвестициите е малко над 89 млн. лева. През противоречивата за цялото човечество 2020 година в гр. Казанлък дружеството се разшири, като завърши и въведе в експлоатация нов производствен корпус на два етажа, изгради Учебно-изследователски център и закупи машини и оборудване като общата стойност на инвестициите е 21 млн. лева, а работните места са 150.

Г-н Томислав Дончев, заместник министър-председател, връчи голямата награда за „Инвеститор на годината“ 2020 на г-н Петър Стоилов, изпълнителен директор на Нестле България. През тази година за първи път се връчи награда за „Устойчиво развитие на инвестициите“ , която спечели Индустриална Група „Шиседжам“, направила първите си инвестиции в България още през 1997 г. Победителят в категория „Инвестиция на зелено“ е „Самел 90“ АД. Победител в категорията „Инвестиция в човешки капитал“ е „МД Електроник“ ЕООД. В категория „Инвестиция в иновативен бизнес“, Златният бик печели компанията „Роберт Бош“ ЕООД.

Кристални плакети на Българската агенция за инвестиции получиха следните компании и общини:

Първият кристален плакет е за „Успешен стартъп“ през 2020 г. Победител е Сдружение „Деца с онкохематологични заболявания“, който е първи и единствен Възстановителен център за деца с онкохематологични заболявания в България и на Балканите, намиращ се в село Опицвет, община Костинброд.

Следващата награда е за категория „Община с най-много инвестиции“. Победител е Община Варна. В категорията за Община "Най-добър партньор за 2020 г.", победител е Община Бургас. Победителят в категория „Иновативен продукт на годината“ е "Насекомо" АД.

Г-жа Венелина Гочева, издател на вестник „24 часа“ обяви, че традиционната награда на вестника за „Социална инвестиция“ печели „Дънди Прешъс Металс.

[Политика](#)

✓ Държавните помощи за фирмите не подлежат на ДДС

Приходите на фирми, получени от държавни финансови помощи, не подлежат на третиране за данъчни цели.

От друга страна, разходите, които се правят с тези средства обаче, ще се признават за данъчни цели и съответно ще се облагат с налог. Причина за това е, че те ще са направени за дейността на дадена компания. Това става ясно от указанията на Министерство на финансите (МФ), цитирани от БНР. В тях се дават инструкции относно счетоводното отчитане на държавните помощи за фирми, чиято дейност е засегната от противоепидемичните мерки в страната.

В указанието, подписано от финансовия министър Кирил Ананиев, се представят различните правителствени мерки за подкрепа на бизнеса и гражданите. В няколко точки са описани всички схеми, какви са условията за кандидатстване и одобрение по тях, и на последно място как следва да бъдат отчетени в счетоводни документи. От документа става ясно, че под шапката на държавни помощи попадат освен преките парични преводи, така и преотстъпените данъци, опрощаването на задължения към бюджета, на заеми или отпускането на безлихвени заеми. Тук влизат и тези кредити с много по-ниски лихви от пазарните, за закупуване на активи, дарения на активи и други. Помощите могат да бъдат предоставяни авансово, тоест преди условията за отпускането им да бъдат изпълнени.

В указанието се подчертава, че получените помощи от държавата са строго обвързани с поети ангажименти от компаниите, най-вече по отношение на запазването на заетостта.

✓ 6 заплати при пенсиониране, но ако сме с 10 г. непрекъснат стаж в една фирма

Влезлите в сила нови поправки в Кодекса на труда регламентират по нов начин изплащането на заплати при пенсиониране. Шест заплати вече ще бъдат изплащани при 10 години стаж от последните 20 години при един и същи работодател, като отпадна изискването този стаж да е непрекъснат.

Преди промяната в Кодекса на труда право на шестте заплати при пенсиониране имаха само тези работници с непрекъснат 10-годишен стаж при един и същ работодател. Сега нормата е в полза на работещите, обясни по БНР Дина Христова, експерт в Главна инспекция по труда.

„Ако по някаква причина им се е наложило те да прекъснат трудовия си договор при този работодател, ако в последните 20 години те са придобили 10 години трудов стаж при него, отново ще имат право да получат шестте заплати“. Така, ако работник е бил безработен, но се върне при стария си работодател, той няма да е ощетен и е необходимо да е натрупал десетте години без значение, че не са последователни.

Промяната важи и за работа при няколко работодатели от една и съща група предприятия - най-типичният пример са холдингите, където предприятията са свързани.

„Дори те да бъдат прехвърлени да работят в друго предприятие от групата, при друг работодател, на тях отново им се полагат шестте заплати, когато те са придобили право на пенсия“, каза Дина Христова.

Тя припомни и друга разпоредба на Кодекса на труда, която не е променена, но е важна - шестте заплати се изплащат независимо на какво основание се прекратява договора при пенсионирането: „Дори когато работникът е уволнен дисциплинарно. Важното е да е придобито правото на пенсия“.

Informiran.net

✓ Година по-късно: Колко ни струва пандемията

С приближаването на годишнината от въвеждането на 13 март 2020 г. на извънредно положение заради коронавирусната пандемия, удължавано в следствие няколко пъти с извънредна ситуация, която ще действа до 30 април тази година, все по-често представители на бизнеса в България търсят отговор на важния въпрос: Колко ще ни струва пандемията COVID-19? Засега точна сума не се съобщава. Едно, обаче, е сигурно, държавата все още има пари да потушава паническия пожар, пламнал миналия март.

Как започна харченето на държавни пари

Още с първия локдаун, заради COVID-19 от 13 март, правителството започна да раздава пари. “Премиерът беше ларж, защото преди пандемията правителствата в България провеждаха благоразумна антициклична фискална политика, което доведе до натрупването на съществени по размер ликвидни буфери под формата на фискален резерв и ниско равнище на държавен дълг. Въпреки влошаването на бюджетното салдо през 2020 г., България разполага с фискално пространство за провеждане на политики, които смекчават негативните ефекти от кризата, като в същото време не се застрашава непосредствено дългосрочната устойчивост на публичните финанси и равнището на рисковата премия за страната”, обобщават икономистите от Института по икономика и политики към УНСС в доклада си “Икономиката на България 2020”. Потвърждение на очакванията на икономистите, че държавата има достатъчно буфери, бяха обявените от Министерството на финансите данни за изпълнение на Консолидираната финансова програма (КФП), според които, държавният бюджет през януари на настоящата година е с излишък от 127 млн. лева, след огромен дефицит от 3 531.6 млн. лева за цялата 2020 година. Всъщност държавният бюджет за миналата година беше с дефицит само последните три месеца.

В доклада “Икономиката на България 2020” се посочва още, че за смекчаване на негативните икономически ефекти върху банковия сектор в България, през 2020 г. БНБ прие своевременно пакет от мерки на стойност 9.3 млрд. лв. за допълнително укрепване на капитала и ликвидността на банките. В допълнение, с цел подпомагане на ликвидността на домакинствата и фирмите, централната банка утвърди общо приложим за кредитните институции частен мораториум за временно спиране на плащанията по банков кредити във връзка с пандемията от COVID-19.

Според икономистите от УНСС, цената на кризата до края на 2020 година е 5.5 млрд. лв. Оценката е направена на базата на нетния държавен дълг в началото и в края на 2020 г.

В същото време данните на НСИ показват, че

икономическият шок от пандемията е по-малък в сравнение с първоначалните очаквания

Спадът на българската икономика се забави в края на миналата година, сочат обявените на 16 февруари данни на националната статистика. Според тях, през първото тримесечие на 2020 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2.3 на сто на годишна база, през второто тримесечие спада с 8.6%, през третото тримесечие понижението е с 5.2 на сто, а през четвъртото спадът е най-слаб, с 3.8%, но спрямо третото тримесечие българският БВП нараства с 2.1 на сто.

Успокояваща е и зимната прогноза на Европейската комисия, която очаква БВП на България да нарасне с 2.7% през 2021 г. и с 4.9% през 2022 г. В есенната си прогноза от миналия ноември ЕК очакваше по-голямо свиване на българската икономика с 5.1% през 2020 г. и по-слаб икономически растеж от 2.6% през 2021 г. и от 3.7% през 2020 г.

Въпреки това, шокът може да се окаже по-продължителен, което крие допълнителни рискове. “Подкрепата за бизнеса и домакинствата нито е целенасочена, нито е в голям размер, нито следва никакви приоритети, като например стимулиране на икономическата трансформация или насърчаване на производство на стоки и услуги на бъдещето”, написа в един от седмичните бюлетени на Института за пазарна икономика (ИПИ) икономистът Калоян Стайков. Той цитира и оценки на Международния валутен фонд, според които фискалният стимул за икономиката в България е около 2.4% от БВП, докато в Швеция се оценява на 12% от БВП. “С други думи – фискалната политика в България остава сравнително настрана от текущата криза, поне не изглежда като да я влошава като през 2009 г., а бизнесът се справя сравнително самостоятелно”, обобщава Стайков.

Заедно с основния въпрос: Колко струва на икономиката здравната криза?, има и още два много съществени, които Дир.бг зададе на двама икономисти:

Успех или провал е фискалната политика на правителството за справяне с пандемичната криза?

Доц. д-р Григор Сарийски от Института за икономически изследвания на БАН: В повечето случаи действията на изпълнителната власт могат да се определят като брауново движение, чиято цел в най-добрия случай е да се оправдае времето на престой по етажите на властта. Това се отнася и за фискалните мерки, свързани с пандемичната криза. Противоречивите сигнали, които бяха подавани към българските граждани и липсата на последователност и ясни приоритети при структуриране на мерките за подпомагане доведоха до установяване на една нездрава среда, а също и до ниска ефективност на тези мерки. Достатъчно е да си припомним злополучната програма 60/40, която трябваше да съхрани работни места и да даде известна сигурност на тежко засегнатите от пандемията браншове. На практика се получи точно обратното. Изискването за доплащане на 40% от страна на работодателя доведе до автоматичното блокиране достъпа на най-нуждаещите се предприятия, които не разполагаха с достатъчен запас от ликвидни средства. Голяма част от работодателите в най-силно засегнатите сектори не можеха да си позволят доплащане на въпросните 40% и това автоматично дисквалифицира по-голямата част от тях като потенциални бенефициенти. Така само за четири месеца от началото на 2020 г. безработицата скочи от 6% на 9%, а голяма част от българските предприятия предпочетоха да освободят

персонала си. За да бъдем точни – срещу всяко предприятие, което се е възползвало от правителствените мерки през пролетта на 2020 г., стоят по пет, които са предпочели да пуснат служителите си в неплатен отпуск, или просто да ги съкратят. Поне така излиза според изследването на НСИ (за дейността и състоянието на нефинансовите предприятия в условията на извънредно положение и последвалата епидемична обстановка).

Мярката отнесе множество критики и пробойните бяха отчасти закърпени. С решение на Министерския съвет от юни, 2020 г., най-тежко засегнатите сектори (транспорт, туризъм, хотелиерство и ресторантьорство) получиха по-благоприятно третиране под формата на увеличена ставка (от 60% на 80%) и допълнителни компенсации, а недомислените критерии за подпомагане бяха изменени с ново постановление, чиито ефект е трудно забележим с невъоръжено око. Справката за изплатени суми показва, че броят на обхванатите от програмата работни места намалява от средно 138 хил. месечно за периода май-юни, до 85 хил. средно за следващите два месеца. Размерът на изплатените суми остава без съществена промяна (съответно 126 млн. лв. срещу 136 млн. лв. за посочените периоди).

Особено показателно за ефекта от тази мярка е изменението на броя на новорегистрираните безработни. Седмичната справка от бюрата по труда, която НСИ редовно публикува на сайта си показва, че малко след прекрояването на мярката този брой трайно превишава числеността на лицата, постъпили на работа. След краткия период, в който се наблюдаваше изравняване на двата потока (между края на май и края на юли) икономиката получи импулс за нов ръст на безработните. Така например новорегистрираните през първата седмица на август са с 240 души повече от постъпилите на работа. С времето тази разлика нараства, като за първата седмица на декември достига почти 11 хил. души. Така общият брой на трудоспособните българи, които за периода от август до декември са преминали в армията на безработните е 144.7 хил. Срещу 98.5 хил. души, които са постъпили на работа.

Трудно може да се намери логично обяснение за поведението на държавната администрация, която изглежда, че предпочита да се учи от собствените си грешки и на гърба на данъкоплатеца, вместо да заимства някой от работещите подходи в ЕС. Само като пример тук може да се приведе простотата и ефективността на прилагане на аналогичната мярка в Германия – т. нар. Kurzarbeit (кратка работа), която е структурирана по начин, водещ до автоматичното насочване на средствата към най-тежко засегнатите предприятия.

На първо място тази мярка не изисква участие на работодателя. Всеки работещ, чиято заетост намалява, получава 60% от трудовото си възнаграждение за съкратеното работно време изцяло за сметка на 23-милиардния бюджет на мярката. Действително, така определената сума за крайния получател е по-малка, отколкото ако работодателят покрива допълнително оставащите 40%, но за сметка на това по този начин се покрива много по-голям контингент. Важен елемент на германския подход е детската надбавка – лицата с деца получават със 7% повече от останалите.

Може би най-интересната особеност на Kurzarbeit е нейният автоматизъм. Вместо да повери на държавните чиновници дейността по разграничаване на по-тежко и по-слабо засегнати сектори, германското правителство е предпочело да заложи прогресивно нарастване на размера на помощта в зависимост от времето, в което един работник е с ограничени доходи. Така, ако този период продължи повече от три месеца, коефициентът на заместване на дохода нараства до 70% (респ. 77% за лицата с деца), а след седмия месец достига до 80% и 87%. Ключовото условие за получаване на такова увеличение (не за получаване на помощта изобщо) е намаляването с поне ½ на броя на заетите часове. Структурирана по този начин мярката автоматично отсява по-тежко засегнатите заети лица (чиито доходи от трудови възнаграждения намаляват с повече и за по-продължителен период) и гарантира задържането им на работа без оглед на платежоспособността на техния работодател. Излишно е да сравняваме ефективността на този подход с местните опити. В летния си пик безработицата в Германия се увеличи едва с 1.1 пр. п. спрямо януари, достигайки 4.5%.

Ивайло Пенев, лицензиран финансов анализатор, ръководител "Управление на активи" и член на Съвета на директорите на ЕЛАНА Фонд Мениджмънт: Фискалните мерки, които правителството предприе, всъщност са нормална антициклична функция на държавата, независимо каква е причината за дадена икономическа криза. В такива моменти бюджетните разходи се увеличават с цел да компенсират спада на потреблението на домакинствата и инвестициите на бизнеса. Стара народна мъдрост казва, че пилците се броят наесен. Колко успешни са били мерките за справяне с пандемията ще знаем едва след нейното отшумяване. Целта трябва да е оцеляването на бизнесите, защото само така те ще могат отново да наемат служители след края на пандемията – служителите на фалирала компании няма къде да се върнат на работа.

В случай че възстановим работните места и брутния вътрешен продукт относително бързо, това ще е доказателство за адекватността на програмите. В най-общ план има програми, насочени и към бизнеса – схеми като 60/40 и кредити от Българска банка за развитие, и към населението – мораториум върху кредитите, помощи за родители с деца в режим дистанционно обучение и други. Това е добър подход, тъй като цели по-широк обхват на засегнатите групи. Със сигурност всеки лев, достигнал до затруднени компании или домакинства, увеличава шанса да преживеят кризата, след което да се върнат към нормален ритъм на работа.

Как оценявате мерките на правителството в подкрепа на бизнеса?

Доц. д-р Сарийски: Местното разбиране за понятието "бизнес" като цяло се изчерпва с превозване на товари, дейности по обслужване и настаняване, или в редки случаи – с работа на ишлеме. Все занимания, които не носят нищо, освен фалшиво самочувствие за работодателите и средства за оцеляване на заетите с тях. В този смисъл разговорът за българския бизнес трябва да започне от началото на прехода, който доведе до ликвидирани на голяма част от местното производство и постави икономиката ни в силна зависимост от особено уязвими сектори. По приблизителни оценки около 1/6 от добавената стойност у нас се генерира от туризъм и свързани с него дейности чиито приходи през 2020 г. намаляват трикратно (според НСИ броят на пренощуващите лица през 2020 г. се е сринал със 72%, а приходите на хотелите – със 71.3%). Това има сериозно отражение върху свързаните браншове, като например транспорт, ресторантьорство, спорт и развлечения и пр., заемащи значителен дял от местната икономика.

Стабилизирането на споменатите браншове ще бъде трудно, от една страна заради обстоятелството, че повечето български курорти отдавна са превърнати в не особено привлекателна дестинация (за което свидетелства нарастващия дял българи, предпочитащи почивката зад граница), а от друга страна – заради действията на държави като Унгария, Австрия, Нидерландия, Чехия, които предпочитат да държат страната ни извън списъка с безопасни дестинации.

Не може да се отрече, че правителството осигурява известна подкрепа на засегнатите сектори – през миналата година бяха предвидени 173 млн. лв. грантове за малки предприятия (от 3 до 10 хил. лв.), 134 млн. лв. помощи за земеделските производители, около 14 млн. лв. бяха заделени за автобусните превозвачи и т. н. В същото време обаче администрацията волно или неволно подкопава условията за оцеляване на този бизнес в съвсем предстоящ план. Един от очевидните примери е концесионирането на летище София, чиито единствен ефект се изразява в резкия скок на летищните такси (а съответно и в намаляване на привлекателността на страната ни като дестинация, особено за нискотарифните компании). Лесно е да се предположи как ще се отрази това върху бъдещите приходи на местните хотели и ресторанти.

Тук отново може да се направи любопитно сравнение с Германия, която заделени 25 млрд. евро по т. нар. програма re-start за съхраняване на засегнатите предприятия. Критериите за участие са съвсем прости – всяко предприятие, чиито приходи от продажби са спаднали с повече от 60% на годишна база, получава финансиране на 70% от постоянните си разходи. Максималният размер на помощта е ограничен до 150 000 евро, с което автоматично се дава приоритет на малките и средните предприятия. В същото време германското правителство провежда активни политики за насочване на предприемаческата активност в стабилни сектори, с по-висока добавена стойност, за изграждане на “smart city” и т. н., като Германия далеч не е единствената страна с подобаващо отношение към бъдещето на икономиката си. Франция, например, осигурява 8 млрд. евро държавна подкрепа за обновяване на местния автопарк с возила от ново поколение и по-ниски въглеродни емисии.

Ивайло Пенев от ЕЛАНА Фонд Мениджмънт: Положителен е фактът, че бяха предприети широк кръг мерки. Особено важно са тези за малките и средните предприятия, които са гръбнакът на икономиките и дават работа на голяма част от населението. Проблемът при повечето мерки според самия бизнес е основно изпълнението и заложените критерии за получаване на помощ. Аз бих навлязъл по-дълбоко в тези коментари на работодателските организации и бих посочил основната причина за това – неоптимизираният труд в държавната администрация и липса на комуникация между институциите. Всичко това може да се избегне, ако най-накрая създадем електронно правителство в истински работещ вид – нещо, което по непонятни за мен причини не може да се случи с години, макар да заляга във всяка програма за управление. Стигна се дотам, че частни компании от технологичния сектор предлагаха техни готови решения безплатно, но държавата незнайно защо не ги прие. Компаниите имат претенции и към противоепидемичните мерки, най-вече към т.нар. локдаун. Тук вероятно говори гласът им на предприемачи, но не виждам аргументи това да има предимство пред живота и здравето на цялото население.

В същото време имам коментари към непоследователната политика на правителството относно ограниченията, въведени в обществото. Най-голямата грешка на правителството за мен обаче е въвеждането на диференцирана ставка за ДДС за ресторантьорския сектор. В интерес на фактите ще отбележа, че тя важи и за бебешки стоки и книги. Първо правило в учебниците по данъчна политика гласи: “Не се въвежда диференцирана ставка по данък добавен стойност. При никакви обстоятелства”. Второ правило гласи: “Ако си помислите, че може да въведете диференцирана ставка, вижте Правило 1”. Това решение единствено доведе до реално увеличаване на маржа на търговците на тези стоки с 11%.

В заведенията, от които аз поръчвам, не видях спад на цените на храната. Такъв не усетих и при покупката на пелени и бебешки дрехи, не видях и при книгите – неща, които са сред регулярните ми покупки. Защо нямаше преференции за дезинфектанти, маски и други консумативи, спомагащи за борбата с пандемията? А защо няма перманентно понижени ставки в здравеопазването, лекарствата и образованието, които трябва да са приоритетни сектори на всяка държава. Нима кръчмите са по-важни от училищата и болниците? Нима тези стотици хиляди лекари и учители, на които доверяваме здравето и бъдещето си са по-маловажни от собствениците на заведенията? Тези въпроси могат да бъдат зададени и от други сектори, и всеки от тях би имал своите аргументи защо трябва да получи подобна привилегия. Именно това е основната причина, поради която диференцираните ставки на ДДС се избягват.

Забавените помощи и последните данни на правителството

Най-големият проблем за отпуснатите от държавата помощи беше тяхното забавяне. “Колкото по-късно парите стигат до бизнеса, толкова повече нарастват неговите задължения, защото ако бяха навременни, толкова по-малко разходи щеше да направи самият бизнес”, обяви председателят на БСК Радосвет Радев при представянето на проучване на камарата, според което 70% от предприятията не одобряват антикризисните мерки, а половината от фирмите не са ползвали нито една от възможностите за подкрепа.

За подкрепата на предприятията до края на декември са разплатени едва само 173 млн. лева твърдыха работодателите. Министърът на икономиката Лъчезар Борисов веднага контрира: “Правим най-доброто в тази ситуация със средствата, които разполагаме.” Последните данни показват, че към 1 март тази година по антикризисните мерки, изпълнявани само от Министерството на икономиката, над 700 млн. лв. вече са достигнали до българските предприятия и физически лица и други 300 млн. лв. са договорени по процедурите в подкрепа на предприятията.

“По мярката 60/40 продължава изплащането на средства, като до средата на февруари са платени общо 831 милиона лева. В секторите, които са най-пострадали – хотелиерство, ресторантьорство, транспорт и други бизнеси от туризма – са запазени 30 000 работни места като до 15 февруари са изплатени 117 милиона лева”, посочи социалният министър Деница Сачева след извънредно заседание на правителството на 16 февруари. Тя информира също, че по мярката 75/0 за затворени бизнеси са подадени 9384 заявления от работодатели за 47 945 работници и служители. По тази мярка до средата на февруари са платени 20 200 000 лева за 43 215 работници и служители.

По мярката “Заетост за теб”, с която се разкриват нови работни места за безработни, са платени 10 300 000 лева за 2587 работодатели и са наети 10 692 безработни. От началото на годината до средата на февруари до бизнеса са стигнали около 120 милиона лева като 50 милиона лева от тях – през Българската банка за развитие за гарантиране на безлихвени кредити, предимно за физически лица. Останалите 70 милиона лева са изплатените по Оперативна програма “Иновации и Конкурентоспособност”, които са стигнали до бизнеса през мярката, реализирана чрез НАП, както и по процедурата за микрофирми и отделно само за транспортни фирми.

Остава заплахата за повече фалити

Данните на Агенцията по вписванията за деветте месеца на 2020 г. показват, че са регистрирани 372 фалита и още 362 процедури по несъстоятелност. Те са нараснали сравнително малко спрямо същия период на 2019 година, когато са отчетени 370 фалита и 346 открити процедури по несъстоятелност. По впечатляваща е разликата между третото и второто тримесечие на миналата година, когато са регистрирани съответно 155 и 86 фалита или нарастване с 55.5%

Това, което плаши бизнеса, е удълженият срок за плащане от една страна и от друга – нарастващия брой на клиентите, които не си плащат навреме, което много често води до ефекта на доминото, предвестник на фалита. Анализи на работодателските организации показват, че ако през 2019 г. бизнесът е чакал средно 60 дни, за да получи плащане по реализирана сделка, то през 2020-а се очаква да достигне 66 дни, а през 2021 г. – до 68 дни. Това е срокът, в който реално се блокира оборотният капитал, което ограничава бизнеса да заделя повече ресурс за инвестиции.

Големите фалити, обаче, тепърва предстоят, предупреждават икономисти и юристи, защото в края на март изтича мораториумът на банките върху кредитите и задълженията. Заради мораториума кредитните институции не могат да си събират принудително вземанията, напротив принудени са да отсрочват задълженията, но след 1 април тези ограничения отпадат. И тогава дълговете ще трябва да се плащат с натрупаните лихви, ще се отворят нови дупки в разклатените домакински и фирмени бюджети. Освен, ако не бъде удължена програмата. На 25 февруари Българската банка за развитие съобщи, че ще предложи програмата за безлихвено кредитиране на физически лица, да бъде удължена. И ако за физическите лица може да има удължаване, за фирмите такова не се предвижда.

Затова и прогнозите са, че към средата на 2021 г. ще ни връхлети лавина от закрити предприятия. Очакванията са фалитите и производствата по несъстоятелност през 2021 г. да скочат до 25% спрямо 2019 година. По данните на Агенцията по вписванията през 2019 година регистрираните фалити са на 448 фирми, а производствата по несъстоятелност са били 454. Ако се сбъднат прогнозите, фалитите през 2021 година може да засегнат 560 фирми, а производствата по несъстоятелност да се увеличат до 570 предприятия.

Рискът от фалити покрива почти всички сектори, но най-засегнатите от наложените от правителството ограничения са транспорт, туризъм и съответните подсектори, като ресторантьорство и хотелиерство, както и някои услуги и луксозните стоки. Изключения правят само фармацевтията, IT-сектора и бизнесите, които позволяват работа от дома.

✓ Такса битови отпадъци според количеството ще се плаща от 2022 година

Такса битови отпадъци, която да се определя според количеството, ще се въведе от 1.01.2022 г. Това предвижда Националният план за управление на отпадъците 2021-2028 г., който е в процес на обществено обсъждане до 15 март. За отлагането вносителите на Плана посочват липсата на информационна осигуреност и капацитет на общините.

В проекта е записано, че такса битови отпадъци е икономически инструмент, който трябва да материализира прилагането на принципа “замърсителят плаща” по отношение на домакинствата и фирмите, генериращи битови отпадъци. В момента тя се определя като промил върху данъчната/отчетната стойност на имотите и не е обвързана с количеството на генерираните от лицата отпадъци.

Анализът и оценката на вносителите на Плана показват, че бизнесът заплаща в пъти повече на 1 тон генериран отпадък спрямо населението т.е. такса-битови отпадъци не изпълнява ролята си на икономически инструмент. През 2017 г. с изменения на Закона за местните данъци и такси влязоха в сила нови изисквания по отношение определянето на размера на такса битови отпадъци с цел превръщането на таксата в истински икономически инструмент.

Възможности за използване на продукти за многократна употреба

Все по-важно ще става да намаляваме използването на продукти за еднократна употреба от пластмаса. Особено силен ефект би имало ако тази мярка се прилага масово в детските градини и училищата, експертите, разработили Плана.

Продажбата на стоки в наспино състояние или в контейнери/буркани/кутии за многократна употреба, напр. стъклени, е добра практика, която може да се организира съвместно както с търговски вериги, така и с отделни магазини и производители.

С развитието на т. нар. модел “бърза мода (fast fashion)”, което води до големи щети на околната среда както от гледна точка на производството, така от гледна точка на третирането на образуваните текстилни отпадъци, увеличаването броя на контейнери/пунктове за отпадъци от текстил с цел повторната им употреба е адекватна добра практика.

Необходими са действия в посока повишаване капацитета на институциите, най- вече общинските администрации, по отношение на нормативните изисквания, процесите и практиките по предотвратяване образуването на отпадъци, посочват вносителите на Националният план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

Повишаване информираността на хората

Необходимо е повишаване на информираността на населението за ползите от предотвратяване на образуването на отпадъците чрез разпространяване на интересна, полезна и достъпна информация.

Създаването на партньорства между институциите, бизнеса и научните среди за минимизиране на отпадъците и ресурсна ефективност е добра практика, която е подходящо да се насърчава.

Разходите за отпадъци са най-много от всички сектори на околната среда

Разходите за управление на отпадъците имат най-висок дял в общите разходи за опазване на околната среда в България като този дял непрекъснато нараства и изпреварват всички останали сектори на околната среда.

Основните сектори, в които се извършват разходи по управлението на отпадъците са индустрията и публичният сектор (за управление на битовите отпадъци от общините).

✓ Как се променят Covid ограниченията в различните държави

Редица държави обмислят нови строги Covid ограничения, а други постепенно излизат от режима на локдаун.

В Гърция на извънредно заседание Щабът по борба с коронавируса опрадели нови мерки заради рекордния брой новозаразени – над 2300. Очаква да бъде въведена пълна карантина в цяла Гърция, съобщава БНР. Тя слага край на разходките и спорта, както и на придвижването от регион в регион с автомобил.

Словакия налага вечерен час от сряда, докато се бори с най-високата смъртност от Covid-19 в света. Словаците няма да може да напускат домовете си от 20:00 часа до 5:00 часа сутринта, се посочва в указ на правителството.

В същото време някои **американски щати** облекчават мерките, въпреки че пандемията не е свършила.

"На път сме да разполагаме с достатъчно ваксини за всички пълнолетни в Америка до края на май", обяви президентът на САЩ Джо Байдън, като подчерта, че това е с два месеца по-рано от предвиденото. Ще бъде подкрепена компанията "Джонсън и Джонсън", чиято ваксина е еднородова.

Същевременно Байдън предупреди, че битката с пандемията не е приключила: "Рано е да се отпусваме, трябва да останем бдителни", каза президентът.

"Най-лошото мина, време е да отворим Тексас 100%" – така губернаторът републиканец Грег Абът обяви отмяна на задължителното носене на маски и отваряне на всички магазини за следващата сряда. Подобни стъпки има в Мичиган, Луизиана, Мисисипи.

Постепенно от локдауна излиза **Великобритания**. Там проучват дали ваксините срещу Covid-19 осигуряват добра защита на хората със отслабена имунна система заради заболявания, включително рак.

В Италия експерти изразиха съмнения дали наличните ваксини ще са достатъчно ефективни срещу нигерийския вариант на Covid-19, открит в северната част на страната.

В Русия здравният министър Мурашко призова за стриктно спазване на мерките, докато с помощта на ваксините не се постигне колективен имунитет.

Мениджър

✓ НАП очаква 90% от данъчните декларации да бъдат подадени онлайн

Над 90% от данъчната кампания тази година ще се състои онлайн, събщи говорителят на НАП Росен Бъчваров.

Той посочи, че другата седмица ще бъде пусната в експлоатация предварително попълнената данъчна декларация за доходите. Тя само трябва да се потвърди от данъкоплатците, в случай, че по нея няма неточности. Този начин на деклариране на данъци дебютира миналата година и по негов думи е била одобрена от повечето данъкоплатци. Тази година има и две изцяло нови групи данни - за електронната търговия и за продажба на кола и на друго МПС, което е било собственост на получателя на този доход по-малко от 12 месеца.

Пред Bulgaria on air Бъчваров обясни, че се обсъжда новото данъчно облекчение за компонента на труда при ремонт на жилището.

"Това е законодателна промяна, която законодателят съвсем явно създаде с идеята за т.нар. "домашни майстори", които бяха не в сивата, а в черната икономика. Да се направи чрез стимул, а не чрез контрол и санкция, да се насърчи усилието на всяко българско домакинство, което през 2020 г. ще направи ремонт в дома си - да поиска и да получи документ за труда. По този начин може да си намали данъците с до 200 лв. другата година", добави говорителят на НАП.

✓ Незаконната сеч носи приходи от 150 млн. лв. на браконьерите

Незаконната сеч носи около 150 млн. лева годишно на браконьерите в България. Това показват анализи на Световния фонд за дива природа (WWF)-България, цитирани от БНР.

Случаите, които стигат до съд или до ефективни наказания са изключително малко, а събираемостта на глоби – ниска (около 30% за 2020 г.), а това създава чувство за безнаказаност у извършителите, подчерта Яна Барзова.

През последната половина година само до WWF-България са подадени над 30 сигнала по телефон и по имейл, съобщиха от организацията. Още около 30 сигнала са подадени и чрез [мобилното приложение](#), което започна да се използва през август 2020 г.

От WWF-България изготвят 5-годишни национални доклади за незаконен дърводобив.

Последният доклад е от 2018-а и според данните в него незаконен е от 25% до 33% от общия дърводобив.

За да се подават коректни сигнали по съмнения за незаконен дърводобив добре е да направим справка със [сайта на Изпълнителната агенция по горите](#), където са публикувани регистри на позволени сечи, коментират от WWF.

От 2014 г. по силата на резолюция A/RES/68/205, приета на 20 декември 2013 г. от Общото събрание на ООН, днес се отбелязва Световният ден на дивата природа. Целта е да се насочи вниманието на обществеността към многообразието и красотата на дивата фауна и флора и за да се повиши степента на информираност за дейностите за защита на дивата природа.

✓ **Кои са най-добре платените сектори в ЕС?**

Заплащането на хората значително се променя в зависимост от вида икономическа дейност. В кои сектори се печели най-много и в кои най-малко също се различава в отделните страни. Кои са тези високо и ниско платени отрасли на базата на средното месечно брутно възнаграждение? Отговорите на тези въпроси дава ново проучване на Евростат, цитирано от БТА.

През 2018 година информационният и комуникационният сектор е бил най-високо платеният в 12 от 27 страни членки и е бил на второ място в други четири. Средното месечно възнаграждение е било високо и при финансовите и осигурителни дейности. Това е бил най-високо платеният сектор в само четири страни от ЕС (Франция, Унгария, Малта и Швеция), на второ място в 16 страни и на трето в шест страни членки. Друг сектор, в който служителите са имали високи доходи е "Електричество, газ и доставки на климатици". Той е бил най-добре платеният в пет страни членки и вторият най-добре платен в други две.

На противоположния край на класацията се нарежда секторът "Настаняване и хранене", който е бил най-ниско платеният във всички страни членки с изключение на Гърция, Малта и Словения (вторият най-ниско платен) и Хърватия (третият най-ниско платен). "Административни и помощни услуги" са вторите най-ниско платени в повечето страни членки (12 от 27) и на дъното на таблицата в Гърция, Хърватия и Словения.

"Образование" е бил най-добре платеният сектор в Люксембург и вторият най-добре платен в Кипър през 2018 година. "Продажби на едро и дребно, поправка на моторни превозни средства и мотоциклети" е бил средно най-високо платеният в Гърция, но е сред тези с най-ниско заплащане в повечето страни членки.

Възнагражденията в "Строителство" са в средата на класацията в повечето страни членки. Секторът е най-високо позициониран в Полша, където е шестият най-добре платен и седмият с най-високи заплати в Естония, Латвия, Нидерландия и Швеция. За сметка на това строителният сектор е бил най-слабо платеният в Малта през 2018 година и сред най-ниско платените в Хърватия и Румъния (вторият най-ниско платен), както и в Унгария, Португалия и Словения (третият най-ниско платен).

✓ **Трудни времена за германския бизнес**

Германският износ за Обединеното кралство се е свил с 30% през януари на годишна основа заради влизането в сила на Брекзита. Това съобщи Федералната статистическа служба Destatis, цитирана от АФП.

Външната търговия на Германия с Обединеното кралство пое по низходяща траектория още през 2016 г., когато страната гласува за излизане от Европейския съюз. Брекзит бе финализиран на 1 януари тази година, като по този начин бе сложен край на свободното движение на стоки между Обединеното кралство и блока. В сила влязоха нови правила, които предизвикаха трудности в търговията в редица сектори.

За цялата 2020 г. германският износ за Великобритания се е свил с 15,5% спрямо предходната година, като това представлява най-големият спад от 2009 г. насам.

Стойността на стоките "made in Germany", доставени отвъд Ламанша, е общо 66,9 милиарда евро за миналата година спрямо 89,0 милиарда евро през 2015 година – една година преди референдума за Брекзит, отбеляза Destatis.

Британският внос в Германия през 2020 г. е бил стойност от 34,7 млрд., което представлява спад с 9,6% спрямо предходната година.

През 2019 година Великобритания е слязла на седма позиция в класацията на търговските партньори на Германия, след като през 2015 г. е била на второ място.

Същевременно с това Destatis отчете и изненадващо свиване на продажбите на дребно с цели 4,5% през януари спрямо декември, когато бе отбелязан спад от 9,1%. Прогнозите на анализаторите бяха за спад от 0,3%.

На годишна база продажбите на дребно са свили с 8,7 % през януари, следвайки ръст от 2,8% през декември 2020 г. Прогнозите бяха за нарастване с 1,7%. Това е първото понижаване на продажбите на дребно на годишна база от април 2020 г. насам, когато те се свиха с 5,6%.

Лоши резултати отчитат и германските пивовари, чиито продажби са се понижали с 27% през януари спрямо същия период на миналата година, съобщава още Федералната статистическа служба. През първия месец на 2021 г. са продадени около 4,7 милиона хектолитра (равни на 100 литра) от пенливата напитка.

По-рано Асоциацията на немските пивовари (DBV) съобщи, че германските производители са били принудени да изхвърлят милиони литри продукти с изтекъл срок на годност поради ограничения, наложени от пандемията.

✓ **Великобритания увеличава корпоративния данък на 25% за големите фирми**

Финансовият министър на Великобритания Риши Сунак обяви, че корпоративният данък в страната ще бъде увеличен на 25% през април 2023 г., предадоха международните агенции. Целта е да се възстановят публичните финанси на страната след коронавирус кризата.

За сметка на това намаленият ДДС от 5% ще бъде запазен поне до 30 септември.

Промяната в корпоративното облагане ще важи единствено за големите компании. Фирмите с печалба до 50 000 паунда на година ще продължат да бъдат облагани с настоящата ставка от 19%. „Това са 70% от компаниите в страната – общо 1,4 млн. дружества“, обясни Сунак. За компаниите, които декларират печалби между 50 000 и 250 000 паунда ще има нарастваща ставка, а данък от 25% ще дължат единствено дружествата, които имат печалба над 250 000 паунда.

Предвидено е увеличението на данъка да стане едва след като икономиката се върне към своите предпандемични нива на развитие. Очаква се през 2021 г. британската икономика да отбележи ръст от 4% и от 7,3% през 2022 г.

От началото на пандемията Великобритания е изтеглила 355 млрд. паунда (17% от БВП на страната) дългове и ще изтегли още 234 млрд. паунда през настоящата година, което е над 10% от БВП. След това тегленето на дългове ще бъде намалено

на 4,5% от БВП през 2022 г. и на 3,5% от БВП през 2023 г. Очаква се нивото на дълг към БВП на страната да се повиши до рекордните 97% през отчетната година 2023/24 г.

Планира се през финансовата 2021-22 година правителството да отдели 65 млрд. паунда за помощи, свързани с коронавирус кризата.

По този начин общите разходи на правителството по това перо ще надхвърлят рекордните 400 млрд. паунда.

✓ Северна Македония отчита сериозен напредък в отношенията с България

Специалният представител на Република Северна Македония за България Владо Бучковски изрази увереност, че до края на мандата му през декември ще бъдат намерени решения за спорните въпроси между Скопие и София, предаде Дойче веле.

"Имаме сериозен, голям напредък, преди всичко заради голямата посветеност на генералния директор на БНТ Емил Кошлуков и неговия екип, на генералния директор на БТА Кирил Вълчев в София, но и тук, в Скопие беше изключителен ангажиментът на Македонския телеком, за да започне в рекордно кратко време излъчването на БНТ довечера по Макс ТВ, на директора на МРТВ Мариан Цветковски за съгласуването на договора за сътрудничество с БНТ, и на директора на МИА Драган Антоновски за сътрудничеството с БТА".

БНТ 4 стартира на платформата на Македонския телеком. „Целта е македонската общественост да се запознае с политиките и основните политически фигури в България“, обясни Бучковски.

„В момента в България има предизборна кампания и поради тази причина ние сме доста предпазливи. Основният ми ангажимент през последните няколко седмици е свързан с медийното, университетското и културно сътрудничество“, добави Бучковски.

Той отчита значителен напредък в сътрудничеството в медийната сфера, образованието и културата. Според него ректорът на Софийския университет "Свети Климент Охридски" професор Анастас Герджиков ще посети в скоро време Скопие, за да обсъжда съвместни проекти със своя колега - ректор на Университета "Свети Кирил и Методий" Никола Янкуловски, събщи БТА.

Същевременно в интервюто си за "Дойче веле" Бучковски определя като "недопустима намеса във вътрешните работи на РСМ организираната среща от българския президент Румен Радев с ръководителите на специалните служби относно застрашеността на македонските българи" в РСМ.

По повод предложенията на бившия премиер Любчо Георгиевски за излизане от задънената улица на българо-македонските отношения Владо Бучковски казва, че "трябва да се оценява всяко усилие за намиране на решение". Той обаче веднага уточнява, че "предложенията на Георгиевски не са част от правителствената стратегия".

"Предложенията на Любчо Георгиевски са част от неговите лични усилия за намиране на решения за деблокиране на отношенията ни. Те не са координирани с правителството и не са част от нашата стратегия. Ние имаме кристално ясна позиция за нашата идентичност и за нашия македонски език. Ние сме готови за преговори след изборите в България за откритите въпроси - за краткото и дългото наименование на държавата, ненамесата във вътрешните работи и за мерките срещу говора на омразата", казва още Бучковски, цитиран от БГНЕС.

✓ Турция изненада с исторически рекорд в износа

Турция е реализирала рекорден износ през февруари, най-високият за този месец за всички времена. Това събщи министърът на търговията Рухсар Пекджан, цитирана от сайта Хаберлер и БТА.

През февруари 2021 г. реализираният износ е нараснал с 9,6 на сто на годишна база и е бил на стойност 16,01 млрд. долара. "Това е най-високата стойност на износа през февруари за всички времена", похвали се Пекджан.

По думите ѝ, през първите два месеца на настоящата година външнотърговският дефицит на Турция се е свил с 15,3%.

Вносът през февруари е нараснал с 9,8 на сто в сравнение със същия месец на 2020 г., а външнотърговският дефицит е бил на стойност 3,36 млрд. долара, събщи още министър Пекджан.

✓ Вредните емисии бързо се завръщат към предпандемичните нива

Вредните емисии, изпуснати в атмосферата през декември 2020 г. са били повече от нивото им през същия месец на 2019 г., показва анализ на Международната енергийна агенция (МЕА), цитиран от Файненшъл таймс.

Въпреки че по време на глобалната пандемия, обявена в средата на март 2020 г., беше регистриран рекордно голям спад във вредните емисии – най-вече поради спада в пътуванията със самолети и автомобили, данните сочат, че през декември 2020 г. има ръст от 2% на годишна база.

„Това означава, че при липсата на кризи, които изискват незабавни мерки на глобално ниво, емисиите ще продължат да се увеличават, тъй като правителствата не са въвели достатъчно зелени политики. Това подсказва голям риск от пълно завръщане към предпандемичните нива на замърсяване“, коментира Фатих Бирол, изпълнителен директор на МЕА.

Двете стрни, които имат най-голяма отговорност за повишаващите се емисии са Китай и Индия. Китай е била единствената държава, където са били генерирани повече вредни емисии през 2020 г. в сравнение с 2019 г., като увеличението е 0,8%. Това се случва въпреки, че през февруари страната отчете спад в емисиите с 12%. В Индия всеки месец от септември до края на 2020 г. е регистриран ръст в емисиите.

Най-голям дял в понижаването на емисиите през 2020 г. има въздушния превоз – международните полети се понижиха с около 50% до нивата им от 1999 г., което се равнява на 100 млн. по-малко автомобили по пътищата.

Понижение има и при емисиите от централите за производство на електричество, които са генерирали с 450 млн. тона по-малко вредни газове. Но за да се изпълнят целите на Парижкото споразумение енергийните централи ще трябва да понижават емисиите си с 500 млн. тона всяка година.

✓ Над половината от всички нови милиардери в света са китайци

Повече от половината от хората, които през 2020 г. са увеличили своето благосъстояние до нива от над 1 млрд. долара, са китайци. Това показва годишното изследване на базираната в Шанхай аналитична компания Hurun Report за най-богатите хора на света, предаде Уол Стрийт Джърнал.

Въпреки пандемията глобалният брой на милиардерите се е увеличил през 2020 г. до рекордните 3228, като новите попълнения в списъка са 412. От тях китайци са 259 милиардери, повече от всички останали националности взети заедно. Джек Ма, основателят на основната платформа за онлайн търговия в Китай – Alibaba, вече не е най-богатият човек в азиатската страна.

По данни на Hurun Report благосъстоянието на Джек Ма се оценява на 360 млрд. юана (55,6 млрд. долара), което е с 22% повече в сравнение с година по-рано. Тази сума обаче го поставя едва на 4-то място сред най-богатите китайци. Това стана след като Ма си позволи да отправи критики към управляващите от Китайската комунистическа партия, след което той изчезна от публичното пространство за няколко месеца, а първичното публично предлагане на финансовото дружество Ant Group, част от Alibaba, което се очакваше да набере повече от 30 млрд. долара от борсата в Пекин, беше спряно от регулатора. Освен това през декември властите стартираха разследване по обвинение в злоупотреба с господстващо пазарно положение срещу Alibaba.

Така в класацията на Hurun на първо място излиза Жонг Шаншан, собственик на компанията за бутилирана вода Nongfu Spring, който притежава 85 млрд. долара. Той се нареди и в топ 10 на най-богатите в целия свят, заедно с Илон Мъск и Джеф Безос. Неговото състояние значително нарасна през септември, когато компанията му излезе на борсата и събра 1,26 млрд. долара.

След него се нареждат основателят на китайската социална мрежа Tencent Пони Ма с 75 млрд. долара (който не е роднина на Джек Ма) и основателят на най-голямата платформа за търговия със селскостопанска продукция Pinduoduo Колин Хуанг с 70 млрд. долара.

✓ Еврото се разменя за 1,2055 долара

Курсът на еврото се котираше под прага от 1,21 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,2055 долара.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,2048 долара.

✓ Петролът поскъпна преди срещата на ОПЕК+

Цените на петрола се повишиха в ранната търговия в четвъртък на фона на прогнозите, че Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, известни като групата ОПЕК+, може да вземе решение за запазване на ограниченията върху добива по време на днешната си среща, предаде Ройтерс. На цените се отрази и спада на запасите в САЩ.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Брент се повиши с 0,30 долара, или 0,47%, до 64,37 долара за барел, след като в скоци с над 2%. Американският лек суров петрол WTI поскъпна с 0,20 долара, или 0,33%, до 61,48 долара за барел.

ОПЕК+ обмисля да запази действащите в момента мерки за съкращение на производството и през април, вместо да увеличи добива, тъй като възстановяването на търсенето остава крехко заради кризата с коронавируса, споделят с Ройтерс трима източника от организацията.

Пазарът очакваше ОПЕК+ да облекчи съкращенията от април, възстановявайки добив в размер на 500 хил. барела на ден. Прогнозите бяха и лидерът на ОПЕК Саудитска Арабия да прекрати доброволното си намаление на производството с 1 млн. барела на ден.

Анализатори от американската банка Citi заявиха, че устойчивото възстановяване на цените на суровия петрол започва да разкрива различията в позициите на страните от ОПЕК+, но добавиха, че очакват те да намерят компромисно решение за увеличение на добива с 500 хил. барела на ден през март.

От банката очакват Саудитска Арабия да прекрати доброволните съкращения от 994 хил. барела на ден и да запази производствената си квота от 8,256 млн. барела на ден.

В САЩ, въпреки рекордният скок на запасите от суров петрол с над 21 млн. барела през миналата седмица, запасите от бензин регистрираха най-големият спад от 30 г. насам, след като продукцията на рафинериите достигна най-ниското си ниво в историята заради рекордно ниските температури в Тексас през втората половина на февруари, които парализираха индустрията.

✓ Европейските борси отново се оцветиха в зелено

Европейските акции записаха ръст в ранната търговия във вторник, удължавайки печалбите от предишната сесия, която бе най-добрата от четири месеца, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,88 пункта, или 0,46%, до 414,32 пункта. Германският показател DAX напредна със 44,32 пункта, или 0,32%, до 14 057,14 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 40,44 пункта, или 0,61%, до 6 628,97 пункта. Френският измерител CAC 40 отчете ръст от 18,28 пункта, или 0,46%, до 414,32 пункта.

Акциите на петролните гиганти Royal Dutch Shell и Total поевтиняха с 1,50% и 0,54% след като цените на петрола паднаха на фона на опасенията от забавяне на търсенето. Подиндексът SXEP, който включва компаниите от енергийния сектор, се понижи с 0,70%.

През последните седмици европейските индекси се отдръпнаха от февруарския си пик, след като ръста на доходността по държавните облигации изплаши инвеститорите, които се опасяват, че потенциален рязък скок на инфлацията заради глобалните икономически стимули може да накара централните банки да затегнат паричната си политика. Редица представители на Европейската централна банка обаче заявиха през тази седмица, че тя ще предотврати преждевременно увеличение на разходите по заемите, възползвайки се от гъвкавостта, заложена в нейната програма за купуване на облигации. „Анализирайки западните пазари, ние не очакваме промяна на лихвените проценти, поради което не се притесняваме от ръста на доходността по облигациите“, коментира Люис Грант от Federated Hermes. „Трябва да отбележим, че доходността върви нагоре заради оптимизма около отварянето на икономиките, което е позитив и за акциите“, добавя той.

На корпоративния фронт акциите на швейцарския производител на шоколадови изделия Lindt & Spruengli скочиха с 2,82%, след като компанията съобщи, че очаква органичен ръст на продажбите от 6% до 8% през тази година благодарение на натрупаното търсене, причинено от пандемията.

Цената на книгата на германската софтуерна компания TeamViewer се повиши с 3,93%, след като тя съобщи, че е придобила американската фирма Upskill, чиято специалност е предоставянето на приложения за добавена реалност на работници на фронтните линии

Стабилен ръст на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха силен ръст в първата си сесия за месец март, след като акциите, свързани с отварянето на икономиката, поскъпнаха на фона на оптимизма около разпространението на ваксините, предаде Си Ен Би Си. Промисленият индекс Dow Jones отчете ръст от 603,14 пункта, или 1,95%, до 31 535,51 пункта, подкрепен от поскъпване на акциите на Boeing с 5,84%. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 напредна с 90,67 пункта, или 2,38%, до 3 901,82 пункта, записвайки най-доброто си представяне от 5 юни, след като всички негови 11 сектора регистрираха печалби. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши с 396,48 пункта, или 3,01%, до 13 588,83 пункта, след като големите технологични компании се възстановиха от загубите, отчетени през миналата седмица.

По-малко от 40 акции в S&P 500 регистрираха загуби в понеделник. Цикличните акции, и най-вече тези на компаниите от енергийния и финансовия сектор, скочиха с над 2,5% на фона на оптимизма, свързан с ваксините. Същевременно с това технологичния сектор се стабилизира, като цените на книгата на Apple и Tesla скочиха съответно с 5,39% и 6,36%.

Доходността по 10-годишните държавни ценни книжа падна до 1,41% в един момент на сесията, но по-късно се възстанови и завърши деня без значителна промяна. Стабилизирането на 10-годишните облигации, чиято доходност скочи до 1,6% през миналата седмица, успокои фондовите пазари.

„Инвеститорите се питат дали нивото на доходността по облигациите се превръща в заплаха за оценката на акциите. Нашият отговор е „не“, коментира Дейвид Костин от Goldman Sachs. „Нашата оптимистична прогноза по отношение на американския фондов пазар вече бе взела предвид очакванията за ръст на лихвите“, добави той.

Пазарите бяха подкрепени и от одобрението на ваксината COVID-19 на Johnson & Johnson в САЩ, като очаква първоначално да достави 4 млн. дози в страната.

Водещите американски индекси завършиха февруари с месечен ръст на фона на силните корпоративни отчети, позитивните новини за ваксините и надеждите за нови икономически стимули. Dow напредна с 3,2%, записвайки трети месечен ръст в рамките на четири месеца. S&P 500 се повиши с 2,6%, а Nasdaq – с близо 1%, регистрирайки четвърти пореден месечен ръст.

Спад в Азия

Основните индекси на водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион не последваха оптимизма на Уолстрийт и регистрираха понижения във вторник.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се понижи с 255,33 пункта, или 0,86%, до 29 408,17 пункта.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite записа спад от 42,81 пункта, или 1,21%, до 3 508,59 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се понижи с 16,41 пункта, или 0,7%, до 2 332,76 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng изтри 356,71 пункта от стойността си, или 1,21%, достигайки ниво от 29 095,86 пункта.

Южнокорейският показател Kospi се задържа в зелената територия, записвайки ръст от 30,92 пункта, или 1,03%, до 3 043,87 пункта, след като в понеделник борсата остана затворена заради празник.

В Австралия бенчмаркът ASX200 регистрира спад от 27,3 пункта, или 0,4%, до 6 762,3 пункта, след като централната банка на страната запази основната си лихва на ниво от 0,1%.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 2,93 пункта, или 0,58%, до 499,41 пункта. BGBX40 се понижи с 0,36 пункта, или 0,32%, до 11,54 пункта. BGTR30 изтри 2,32 пункта от стойността си, или 0,43%, достигайки ниво от 536,21 пункта. BGREIT се задържа без промяна на ниво от 145,59 пункта.

✓ Европейските борси бележат нови позитивни рекорди

Европейските борси регистрираха ръст по време на търговията вчера, въпреки че предния ден американските пазари затвори с понижение.

Основният показател на борсата във Франкфурт – DAX – се повиши с 1% малко след отварянето, като по този начин постигна исторически най-високото си ниво и уверено върви към 15 000 пункта.

Причината може да е предварителен план на германското правителство за разхлабване на мерките срещу коронавируса, предаде Ройтерс.

Британският индекс FTSE 100 също се повиши – с 1,2%. Инвеститорите на Острова очакваха вчера решението за държавната помощ, която ще бъде определена за туристическия сектор и безработните.

Френският показател CAC40 също отбеляза ръст от 1% до рекордно висока стойност от 3863 пункта.

Паневропейският Eurostoxx600 също отбеляза ръст – от 0,7%.

Най-голям принос за възходящите линии имаха автомобилните производители – новият алианс между Пежо и Фиат – Stellantis, Renault и Volkswagen – всички отбелязаха ръст между 2,5% и 3,6% в стойността на акциите си.

По-рано вчера основният индекс за Китай SSE Composite затвори с повишение от 1,95%, а японският Nikkei 225 – се увеличи с 0,5%.

[Cross.bg](#)

✓ **Министър Ангелов представя електронния регистър за ваксинация**

Министърът на здравеопазването Костадин Ангелов и представители на „Информационно обслужване“ ще представят днес електронния регистър за ваксинация.

За изготвянето на електронен регистър за желаещите да се ваксинират професор Костадин Ангелов съобщи още през януари.

„Това, което сме започнали да работим като проект, заедно с „Информационно обслужване“, е да създадем електронен регистър, в който всеки български гражданин, който желае да се ваксинира, да попълни електронно своята заявка, да има възможност да избира дали да се ваксинира от личен лекар или лечебно заведение“, заяви през януари пред колегите си от Министерския съвет професор Ангелов.

Той тогава постави прогнозен срок - края на февруари или началото на март за изработването на регистъра. Целта му е да се улесни логистиката при процеса по ваксиниране.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Денят започва“

- За първи път Ниагарският водопад ще изгрее в цветовете на българското знаме. На живо: българският посланик в Канада Светлана Стойчева;
- Очаквания и нагласи - каква ще бъде предизборната кампания - политолозите проф. Антоний Тодоров и доц. Стойчо Стойчев;
- Ново ковид отделение в Благоевград - каква е ситуацията в областта;
- Защо Бургаската болница спря плановите операции - на живо от града;
- Какво пише в учебниците по история на Република Северна Македония - разказваме във филма на БНТ „Историята от двете страни“;

NOVA „Здравей, България“

- Футболът в политиката. В студиото влизат легендите Димитър Пенев, Емил Велев - Кокала и Христо Марашлиев;
- Изненада в листите на ГЕРБ. Говори бившият външен министър Даниел Митов;
- Нов пик на заразени и забавени доставки на ваксини. От Германия - доктор Трифон Вълков;
- НАП подхваща търговците в сайтовете за безплатни обяви. Ще сложи ли това край на измамите в интернет и ще поскъпнат ли стоките, продавани чрез обяви? Проверка в „На твоя страна“.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Слави "както си реши" ще агитира извън големите медии - а кой ще го чуе?;

в. Монитор - Таксито поскъпва с поне левче на курс;

в. Монитор - 6900 кандидати напират за депутати на вота на 4 април;

в. Телеграф - Разплащаме се за 10 секунди;

в. Труд - Руската ваксина е в парламента;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Второто поколение политици атакува по-отзад в листите;

в. 24 часа - В Пловдив Борисов иска 5-а победа, Нинова - да срази кръга "Гергов", а Иванов идва за десен реванш;

в. 24 часа - Над 5000 с COVID в болница, заразата ще се разраства още 2-3 седмици;

в. 24 часа - Къовешки иска допълнителна информация за 7 от предложените й българи за прокурори;

в. 24 часа - България е похарчила 11,4 млрд. лв. от европарите, остават 13,9 млрд. за 2 г.;

в. 24 часа - Финал на сделката за ЧЕЗ до юни, "Еврохолд" търси на борсата €100 млн. за покупката;

в. Монитор - Влязохме в третата вълна на COVID-19, системата е подготвена;

в. Монитор - Южна Африка спипа наши моряци с дрога за \$40 млн.;

в. Телеграф - Дискотеки отвориха, правят се на ресторанти;

в. Труд - До 18 март пускат тунела при "Витиня";

Водещи интервюта

в. 24 часа - Яков Джераси, председател на Международна фондация "България": Български евреи направиха медицината успешна в Израел;

в. Монитор - Вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева: Предлагаме 4 проекта за финансиране по инициативата "Три морета";

в. Телеграф - Зорница Йончева, директор на Испанската гимназия в София: Без квоти езиковата гимназия ще е девическа;
в. Труд - Доц. Антоанета Гатева, ендокринолог в УМБАЛ "Александровска", пред "Труд": 61,7 на сто от българите са с наднормено тегло или затлъстяване;

Водещи анализи

в. 24 часа - Обичат ли младите България?;
в. Монитор - Виртуално училище още в първи клас;
в. Телеграф - Жажда за пътуване;
в. Труд - Вирусът на либерализма има нужда от десен отпор.

✓ Предстоящи събития в страната на 04 март

София

- От 9.00 часа ще се проведе пленарно заседание на Народното събрание.
- От 10.00 ч. ще се проведе редовно правителствено заседание.
- От 9.30 ч. в сградата на Народното събрание членовете на делегацията, водена от държавния секретар на Министерския съвет на Унгария Миклош Шолтес, ще разговарят със заместник-председателя на парламента Валери Симеонов.
- От 9.30 ч. в сградата на Министерството на отбраната ще бъде открита годишната конференция на началника на отбраната адмирал Емил Ефтимов, която тази година ще бъде на тема „Развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили на Република България в контекста на изискванията на концепцията на НАТО за възпиране и отбрана“.
- От 10.00 ч. в Гранитната зала в Министерски съвет ще се проведе брифинг за разпространението на COVID-19 у нас.
- От 11.00 часа на ул. „Г. С. Раковски“ 134, ет. 6, коалиция „Патриотичната коалиция Воля и НФСБ“ ще представи водачите на листите си.
- От 14.00 часа в офиса на "Информационно обслужване" АД на ул. „Панайот Волов" № 2 министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов и представители на фирмата ще направят демонстрация на електронния регистър, в който гражданите ще могат да си запазят час за поставяне на ваксина срещу COVID-19.
- От 14.30 часа в зала 130 на Народното събрание ще се проведе заседание на Комисията по здравеопазването.
- От 14.30 часа в зала 248 на Народното събрание ще се проведе заседание на Комисията по културата и медиите.
- От 14.30 часа в зала 356 на Народното събрание ще се проведе заседание на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление.
- От 14.30 часа в зала 456 на Народното събрание ще се проведе заседание на Комисията по политиките за българите в чужбина.
- От 15.00 часа в централата на ПП АБВ ще се проведе пресконференция.
- От 17.30 часа в Музей-галерия „Анел“ ще бъде представена изложбата „Жените в изкуството“.

Бургас

- От 11.00 часа чрез платформата Zoom ще се проведе онлайн пресконференция по проект „Повишаване на знанията за морската околна среда за устойчиво управление на морските ресурси и постигане целите на син растеж“.

Видин

- От 10.30 ч. в регионалния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференция на председателя на Районната избирателна комисия Даниел Цветанов.

Шумен

- От 14.00 часа в зала 363 на Общината ще се проведе заседание на временната комисията за избор на нов обществен посредник.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.